

Ryhmä päätti lähestymisen jälkeen kaikilla läsnä 3 läsnä vastaan, jotka annettiin Ampujan ehdotuksen puolesta, hyväksyä valmisteluvaliokunnan ehdotuksen.

3 §.

Lähetystöille.

Ryhmäkokoukselle ilmoitettiin, että ylioppilastalossa pidetyn ylioppilaskokouksen lähetystö pyrki ryhmän puolelle. Saatuaan siihen tilaisuuden, sekä puheenjohtajan tiedusteltua mitä lähetystöille olisi sydämellään, esitti lähetystö ylioppilastalossa pidetyn kokouksen hyväksymät ponnet, joiden mukaan Helsingin yliopisto ja teknillinen korkeakoulu olisi täydellisesti suomalaistuttava. Lähetystön puolesta toivottiin ryhmämme myötävaikutusta tässä asiassa, sekä vakuutettiin, että ylioppilaat tulevat jatkamaan taistelua, koska hallituksen esitys yliopistoasiassa ei tuo rauhaa. Osakuntapakon poistamista ei myös lähetystön takana olevat kuuluneet voivan hyväksyä. Ylioppilastalossa pidetty kokous oli päätetty nyt panna jyrkän vastalauseen hallituksen esityksen johdosta, sekä kääntyä eduskuntaryhmien puoleen, joille olisi tiedoitettava ki kansanlähestymisen toimeenpanosta, josta kuulemma tulisi arvokas tuki edustajille.

Lähetystölle vastasi ryhmän puheenjohtaja Pekkala seuraavaan tapaan:

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän jäsenet edustavat eduskunnassa maamme vähäväkistä väestöä, jonka taloudellisen, sivistyksellisen ja yhteiskunnallisen aseman kaikinpuoliseksi parantamiseksi, heidän on eduskunnassa toimittava. Tässä työssään on ryhmä aina pyrkinyt noudattamaan tasapuolisuuden ja oikeudenmukaisuuden periaatteita eduskunnassa esille tulleita asioita käsitellessään. Näitä samoja periaatteita on ryhmä noudattanut luonnollisesti myös silloin kun on ollut kysymys yliopiston järjestämissuodon perusteista. Ryhmä on näin ollen pitänyt ja pitää selviönä, että yliopisto-opetusta on annettava myös maan ruotsinkielisen vähemmistön ylioppilaille heidän omalla äidinkielellään, luonnollisesti kuitenkin loukkaamatta tai supistamatta niitä oikeuksia, jotka luonnostaan kuuluvat maan suomenkielisen enemmistön ylioppilaille. Niinikään on ryhmä aina ollut sillä kannalla, ettei yliopisto-opetukseen yhtäväkään kuin ylioppilaiden järjestötoimintaankaan ole minkäänlaista pakkoa sovelutettava, vaan annettava, niinkuin kansanvaltaisissa oloissa muidenkin, mahdollisimman suuren vapauden vallita. Se esitys, jonka halli-

tus asiasta on antanut, on meidän mielestämme tasapuolinen ja oikeudenmukainen, sekä myös oikeutettuja suomalaiskansallisia kulttuuritarpeita tyydyttävä, ja sen vuoksi ryhmämme kannattaa hallituksen yliopistoesitystä. Huomautin jama jo alussa, että edustamme eduskunnassa maan vähäväkistä kansaa, jonka luottamus toimintaamme niinkuin parit viime vaalit, joissa m.m. yliopistoasia on ollut esillä, osoittavat, on jatkuvasti kasvanut. Kansanvallan ja parlamentarismien kannalla ollen ei meidän ryhmämme voi toimissaan seurata muuta ohjetta kuin sitä, minkä valitsijat sille ovat antaneet.

puheenjohtaja.

sihteeri.

Pöytäkirja

Sosiaalidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 22 p:nä huhtikuuta 1937. Saapuvilla olivat: Aattela, Hakkila, Harvala, Komu, Lehtokoski, Linna, Lonkainen, Marttila, Pekkala, Ryömä, Räisänen, Syrjänen, Tolonen ja Wiik. Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Muutos v.v:n kokoonpanossa.

Merkittiin että ulkoasiainvaliokunnan meikäläistä valiokuntaryhmää edustaa v.v:ssa Voionmaan asemesta Räisänen.

2 §.

Lomanpyyntöjä.

Kilpi pyysi ulkomaille tehtävän matkan vuoksi vapautusta eduskuntatyöstä t.k. 23 p:stä kuun loppuun.

Lyhyen keskustelun jälkeen toimitetussa äänestyksessä todettiin, että neljä valiokunnan jäsentä vastusti loman myöntämistä ja neljä kannatti loman antamista. Asia päätettiin saattaa ryhmäkokouksen ratkaistavaksi.

Kilpeläinen pyysi puhujamatkan vuoksi vapautusta eduskuntatyöstä t.k. 30 p:ksi.

Pyyntöä puolletaan.

Lehtokoski pyysi puhujamatkan vuoksi vapautusta eduskuntatyöstä t.k. 24 p:ksi.

Koska 24 p:nä joutuu eduskunnassa ratkaisevaan käsittelyyn kansanvakuutuslaki, päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että pyyntöön ei suostuttaisi.

3 §.

Tampereella pidetyn kansalaiskokouksen
päätöslauselma.

Esitettiin Tampereella yliopistokysymyk-
sen johdosta pidetyn kansalaiskokouksen päätös-
lauselma. (Liite 1)

Merkittiin saapuneeksi.

4 §.

Valtion viran- ja toimenhaltijain palk-
kojen korottaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan mää-
räminen hallituksen esitykseen 7,5 milj. mar-
kan lisämäärärahasta myöntämisestä valtion viran-
ja toimenhaltijain palkkojen korottamiseen.

Harvala: Selosti hallituksen esityksen si-
sältöä. Hallituksen ehdottamalla määrärahalla
ei voitaisi korottaa kaikkien niiden valtion
viran-ja toimenhaltijain palkkoja, joiden palk-
ka on 18,000 markkaa vuodessa tai sitä pienem-
pi ja jotka eivät saaneet palkankorotusta vuo-
den 1937 tulo-ja menoarvioon tarkoitusta varten
otetusta 20 milj. markan määrärahasta. Jos tah-
dottaisiin kaikkien niiden valtion viran-ja toi-
menhaltijain palkkoja korottaa, jotka eivät
mainitusta 20 milj. määrärahasta saaneet koroi-
tusta ja joiden palkka on 18,000 markkaa tai si-
tä pienempi, niin silloin esitettyä 7,5 milj.
markan määrärahaa olisi lisättävä 3,5 milj. mar-
kalla. Oli hallituksen esityksen hyväksymisen
kannalla.

Ryömä: Selosti asian käsittelyä hallituk-
sessa. Esitetyn 7,5 milj. markan jaosta ei ole
mitään suunnitelmaa. Piti suotavana määrärahan
lisäämistä.

Linna: Oli määrärahan lisäämisen kannalla.

Aattela: Kannatti määrärahan lisäämistä
3,5 milj. markalla.

Räsänen: Valtiovarainvaliokunnan olisi teh-

millä tavalla palkankorotus

Liite 1 v.v. pöytäkirjaan 22/4-37.

Sos.dem. puolueen Eduskuntaryhmän Herra Puheenjohtaja.

Tampereella 12. 4. 1937 pidetyn kansalaiskokouksen
pöytäkirjan mukaisesti lähetämme, Teille Sos.dem Puolueen Edus-
kuntaryhmän Herra puheenjohtajalle, kokouksessa hyväksytyt
ponnet.

Tampereella huhtikuun 20 p:nä 1937.

H. Aaltonen
Kokouksen puh.joht.

Viljo Lounsmäki
Kokouksen sihteeri.

3 §.

Tampereella pidetyn kansalaiskokouksen
päätöslauselma.

Esitettiin Tampereella yliopistokysymyk-
sen johdosta pidetyn kansalaiskokouksen päätös-
lauselma. (Liite 1)

Merkittiin saapuneeksi.

4 §.

Valtion viran- ja toimenhaltijain palk-
kojen korottaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan mää-
rääminen hallituksen esitykseen 7,5 milj. mar-

"Tampereella 12.4.1937 pidetty kansalaiskokous asettuu yksi-
mielisenä Suuren Kansalaislihetystön ja Helsingin Yliopiston
suomalaisten osakuntien kuraattorien julkilausumien taakse,
vaatien Valtionyliopiston ja Teknillisen Korkeakoulun täydeli-
listä suomalaistamista sekä osakuntaan kuulumisvelvollisuuden
säilyttämistä.

Jos ei muuta tietä päästä tyydyttävään tulokseen, asettuu ko-
kous kannattamaan yleisen kansanhäneestyksen toimeenpanemista
asian ratkaisemiseksi kansan tahdon mukaisesti".

3 §.

Tampereella pidetyn kansalaiskokouksen
päätöslauselma.

Esitettiin Tampereella yliopistokysymyk-
sen johdosta pidetyn kansalaiskokouksen päätös-
lauselma. (Liite 1)

Merkittiin saapuneeksi.

4 §.

Valtion viran- ja toimenhaltijain palk-
kojen korottaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan mää-
rääminen hallituksen esitykseen 7,5 milj. mar-

tävä ehdotus siitä, millä tavalla palkankorotus
olisi toimeenpantava. Kaikki alempipalkkaiset oli-
si otettava korotuksessa huomioon. Kannatti mää-
rärahan lisäämistä.

Hakkila: Eikä tässä vaiheessa olisi pa-
rempi hyväksyä hallituksen esitys ja vasta syk-
syllä tulo- ja menoarvioesityksen yhteydessä ot-
taa jälleen tarkastettavaksi mitä muita korjauk-
sia valtion viran- ja toimenhaltijain palkkauk-
sissa olisi toimeenpantava.

Keskustelun päätyttyä päätettiin ryhmäkokouk-
selle ehdottaa, että ryhmä kannattaisi hallituksen
esityksen hyväksymistä niin muutettuna, että määrä-
rahaa lisättäisiin 3,5 milj. markalla.

5 §.

Kunnallis- ja kirkollisverojen etuoikeus.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan mää-
minen hallituksen esitykseen kiinteistöistä saadun
tulon perusteella maksuunpantujen kunnallis- ja kir-
kollisverojen etuoikeudesta.

Komu: Selosti hallituksen esityksen sisältöä.
Lakivaliokunnassa, jossa munten kannatetaan hallituksen
esitystä, on tullut riita takautumisajasta. Hallitus
ehdottaa takautumisajaksi kolme vuotta, mutta puhujan
mielestä yksi vuosi olisi riittävä. Ehdotti että ryh-
mäkokoukselle ehdotettaisiin takautumisajan määräämis-
tä yhdeksi vuodeksi, sekä että esityksestä poistetta-
isiin kirkollisverot.

Linna: Laki- ja talousvaliokunnassa on oltu sil-
lä kannalla, että kuntien verosaatavat olisi saatava
turvatuiksi. Komun ehdottama yhden vuoden takautumis-
aika ei ole riittävän pitkä. Hallituksen esityskin voi-
taisiin tässä kohden hyväksyä, mutta ainakin olisi ta-
kautumisaika määrättävä kahdeksi vuodeksi. Ehdotti
että ryhmäkokoukselle ehdotettaisiin takautumisajan
määräämistä kahdeksi vuodeksi. Kannatti kirkollisverojen
poistamista.

Pekkala: Kannatti Komun ehdotusta.

Harvala: Kannatti Linnan ehdotusta.

Keskustelun päätyttyä päätettiin seitsemäl-
lä äänellä neljän ääntä vastaan hyväksyä Komun ehdotus.

6 §.

Metsäkoulun perustaminen Kuruun.

Otettiin keskusteltavaksi ryhmän kannan määrää-
minen hallituksen esitykseen metsäkoulun perustamisesta
Kuruun.

Pekkala: Selosti hallituksen esityksen sisältöä
ja niitä syitä, joiden perusteella koulu olisi perustet-
tava Kuruun. Ehdotti että hallituksen esitys hyväksyt-
täisiin.

Räsänen: Tämä on maakunnallinen asia eikä sii-
tä olisi tehtävä ryhmän päätöstä.

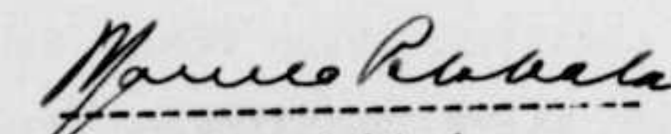
Marttila: Selosti asian käsittelyä maatalous-
valiokunnassa. Metsäneuvos Toijala kannatti hallituksen
esityksen hyväksymistä, mutta toht. Osara oli Vuojoen
kannalla. Puhuja oli hallituksen esityksen kannalla.

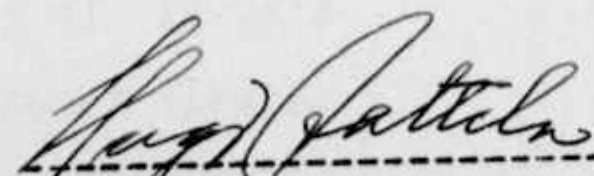
Pekkala: Vuojoen kartanon alueella ei ole riittä-
västi metsämaata.

Asiasta puhuivat vielä Ryömä, Hakkila, Aattela
ja Marttila, jotka olivat hallituksen esityksen kannal-
la.

Keskustelun päätyttyä päätettiin kaikilla
äänillä yhtä ääntä vastaan ryhmäkokoukselle ehdottaa,
että ryhmä hyväksyisi hallituksen esityksen ja että
ryhmän jäsenille ei tässä asiassa annettaisi "vapai-
ta kassia".

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

P ö y t ä k i r j a

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta,
joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa
22 p:nä huhtikuuta 1937. Nimenhuudossa merkittiin
poissaoleviksi: Aarniokoski, Andersson, Bryggari,
Fagerholm, Huttunen, Jokinen, K., Kivisalo, Koponen,
Kuusisto, Lehikoinen, Paasonen, Pesonen, Pitkäsilta,
Sillanpää, Swentorjetski, Tanner (ulkomailla), Turkka
ja Voionmaa. Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan
kirjoitti Aattela.

1 §.

Lomanpyyntöjä.

Lehtokoski pyysi puhujamatkan vuoksi lomaa
eduskuntatyöstä t.k:n 24 päiväksi.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti
lomanpyyntöön ei suostuttu.

Kilpeläinen pyysi puhujamatkan vuoksi lomaa
eduskuntatyöstä t.k:n 30 päiväksi.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti
lomanpyyntö hyväksyttiin.

Kilpi pyysi ulkomaille tehtävän matkan vuok-
si lomaa eduskuntatyöstä t.k:n 23 päivästä kuun
loppuun.

Valmistusvaliokunta ei tehnyt asian johdos-
ta ehdotusta, koska äänet v.v. olivat menneet tasan.

Kilpi: Kertoi ryhtyneensä matkansa johdosta
erinäisiin valmistuksiin ja käyttäneensä niihin
rahaa noin 2000 markkaa. Toivoi ettei hänen loman-
pyyntönsä evättäisi.

Ryömä: Kilpi lähteköön matkalle omalla vas-
tuullaan.

Hiltunen: Ryhmän ei pitäisi tehdä päätöstä
tässä asiassa.

Käärinäinen: Oli loman myöntämisen kannalla.

Linna: Vastusti loman myöntämistä.

Lepistö: Ei pitänyt loman myöntämistä kovin vaarallisena. Kansanvakuutuslait tulevat hyväksytyiksi jokataapauksessa.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin 18 äänellä 14 ääntä vastaan Kilven lomanpyyntö.

2 §.

Valtion viran- ja toimenhaltijain palkkojen korottaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen 7,5 milj. markan lisämäärärahan myöntämisestä valtion viran- ja toimenhaltijain palkkojen korottamiseen.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä kannattaisi hallituksen esityksen hyväksymistä niin muuttettuna, että määrärahaa lisättäisiin 3,5 milj. markalla, jotta kaikille niille valtion viran- ja toimenhaltijoille, joiden palkka on 18,000 markkaa tai pienempi ja jotka eivät saaneet palkankorotusta vuoden 1937 tulo- ja menoarvioon tarkoitusta varten otetusta 20 milj. markan määrarahasta, voitaisiin antaa palkankorotuksen.

Ryömä: Selosti asian käsittelyä hallituksessa.

Turkka: Tiedusteli tulisivatko myöskin ylimääräiset toimenhaltijat saamaan palkankorotuksen.

Perho: Valtion töissä olevien työläistenkin palkkoja olisi koroitettava. Hallituksen esitys olisi hyväksyttävä sillä ehdolla, että myöskin valtion töissä olevien työläisten palkkoja koroitetaan.

Hiltunen: Nyt on kyseessä valtion kaikkein alempipalkkaisten viran- ja toimenhaltijain palkkojen korottaminen. Tämä asia on nyt hoidettava. Kannatti v.v. ehdotusta.

Peltonen: Huomautti Perholle, että nyt k.o. valtion viran- ja toimenhaltijat eivät ole "herroja" vaan heitä on pidettävä työläisryhmään kuuluvina. Määrärahaa olisi kenties lisättävä enemmänkin kuin v.v. ehdottaa.

Ampuja: Palkkakysymyksessä on menty vikaan.

Eduskunnassa on ollut myötätuntoa työläisten palkkojen korottamiselle ja tämän johdosta on hyväksytty useita ponsia. Tästä huolimatta korotti hallitus metsä- ja uittotyöläisten palkanormeja vain 25 pennillä tunnilta, sikäli kun on kysymys eteläisestä osasta maata. Nyt käsiteltävänä olevan asian yhteydessä olisi esitettävä eduskunnan hyväksyttäväksi ponsi, että myöskin valtion ylimääräisen henkilökunnan palkkoja olisi koroitettava.

Räsänen: Perho ja Ampuja ovat nyt iskeneet harhaan. Tällä kertaa on kyseessä pienipalkkaisten viran- ja toimenhaltijain palkkojen korottaminen, eikä tällaista esitystä voida vastustaa.

Perho: Huomautti ettei hän vastusta esityksen hyväksymistä.

Harvala: Selosti hallituksen esityksen sisällön ja asian käsittelyä valtiovarainvaliokunnan asianomaisessa jaostossa.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin v.v. ehdotus yksimielisesti.

3 §.

Kunnallis- ja kirkollisverojen etuoikeus.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen laiksi kiinteistöstä saadun tulon perusteella maksuunpantujen kunnallis- ja kirkollisverojen etuoikeudesta.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä hyväksyisi hallituksen esityksen niin muutettuna, että takautumisajaksi määrättäisiin kolmen vuoden asemesta yksi vuosi, ja että laista poistettaisiin kirkollisveroja koskeva kohta.

Linna: Ehdotti että takautumisajaksi määrättäisiin kaksi vuotta.

Lastu: Kannatti Linnan ehdotusta. Yhden vuoden aika ei ole riittävän pitkä.

Komu: Lain päätarkoitus on se, että kunnat saavat etuoikeuden verojensa perimiseen. Yh-

den vuoden takautumisaika kyllä riittää.

Halonen: Ryhmä voisi hyväksyä takautumisaikaan nähden hallituksen esityksenkin. Aina-kin olisi takautumisaika määrättävä kahdeksi vuodeksi.

Kärriäinen: Ei pula-aikaa vieläkään ole täysin sivuutettu. Takautumisaika olisi määrättävä kahdeksi vuodeksi.

Hämäläinen: Selosti lakiesityksen sisältöä. Oli kahden vuoden takautumisaajan kannalla.

Lastu: Puhui vielä kahden vuoden takautumisaajan puolesta.

Linna: Samoin kuin edellinen.

Pyy: Oli myös kahden vuoden takautumisaajan kannalla.

Lumme: Vastusti v.v. ehdotusta kirkollisveroja koskevan kohdan poistamisesta.

Komu: Puhui vielä yhden vuoden takautumisaajan puolesta.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin kaikilla läsnä kahdeksaa ääntä vastaan v.v. ehdotus niin muutettuna, että takautumisaajaksi olisi määrättävä kaksi vuotta.

4 §.

Metsäkoulun perustaminen Kuruun.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen määrärahan myöntämisestä metsäkoulun perustamista varten. Koulu olisi hallituksen esityksen mukaisesti perustettava Kuruun.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä hyväksyisi hallituksen esityksen.

Mustasilta: Koulu olisi perustettava Vuojolle eikä Kuruun.

Pekkala: Selosti niitä syitä, joiden perusteella on tultu siihen, että koulu ehdotetaan perustettavaksi Kuruun.

Jokinen, E.: Tätä kysymystä ei olisi tarvi-

nut tuoda ryhmän käsiteltäväksi. Maatalousvaliokunnassa on oltu yksimielisiä siitä, että koulu on perustettava. Keskusmetsäseura Tapion piirissä ollaan sitä mieltä, että koulu olisi perustettava Vuojolle, koska uuden ammattikoulun olisi kasvatettava ammattimiehiä yksityismetsätaloutta varten. Koulun rakentaminen Kuruun tulee maksamaan 6,5 milj. markkaa. Vuojolla on komea kivinen rakennus, jonka korjaamiseen kunta on uhranut noin 1 milj. markkaa. Rakennuksen ympärillä on vanha arvokas puisto. Oli sitä mieltä, että koulu olisi perustettava Vuojolle.

Pekkala: Huomautti, että tämä ei ole paikallinen kysymys. Koulu on rakennettava sinne, missä sillä on parhaat toimintamahdollisuudet.

Rantala: Ehdotti asian käsittelyn siirtämistä johonkin seuraavaan ryhmän kokoukseen.

Halonen: Koska länsi-suomalaiset riitelevät koulun paikasta, niin rakennetaan se Itä-Suomeen. Ratkaisevinta on se, missä koulu parhaiten menestyy. Kannatti Rantalan ehdotusta ettei asiasta vielä tehtäisi päätöstä.

Ryömä: Olen ajatellut tätä keskustelua seurattessani olenko maalaisliiton ryhmässä vaiko omassa ryhmässäni, kun täällä annetaan puhtaasti paikallisille näkökohdille niin suuri merkitys. Selosti asian käsittelyä hallituksessa. Hallituksessa päätettiin, että nyt hetimiten rakennetaan koulu Kuruun ja seuraava metsäkoulu rakennetaan Itä-Suomeen.

Linna: Tämä ei ole maakuntakysymys. Hallituksen esitys on oikeaan osunut.

Lepistö: Metsäkoulun toiminnalle on tärkeintä se, että koulun yhteydessä on tarpeeksi laajat metsät. Näin on asian laita Kurussa. Kun Vuojolla ei tämän miespolven aikana ole tarkoitukseen soveltuvaa metsää käytettävissä, on koulu rakennettava Kuruun.

Kärkinen: Uusi metsäkoulu olisi perustettava Savoon.

Jokinen, E.: Huomautti että asiantuntijat ovat metsäkoulun paikkaan nähden erimielisiä keskenään.

Hakkila: Tämänluontoisissa asioissa pitäisi luottaa hallituksen harkintaan.

Kulovaara: Ihmetteli sitä, että ryhmän jäsenet eivät tässä asiassa luota ryhmän puheenjohtajan sanoihin vaikka hän on asiantuntija tällä alalla. Kannatti hallituksen esityksen hyväksymistä.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin 36 äänellä 3 ääntä vastaan v.v. ehdotus.

Rantala: Ilmoitti jättävänsä päätöstä vastaan kirjallisen vastalauseen. (Liite 1)

V a k u u d e k s i :

Mauri Rauhala
Puheenjohtaja.

Antti Rantala
Sihteeri.

T a r k i s t e t t u :

Viljo Rantala

Antti Rantala

Liite 1 ryhmän pöytäkirjaan 22/4-37.

V a s t a l a u s e .

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän tänään pidetyssä kokouksessa keskusteltaessa hallituksen esitykseen n:o 46, määrärahan osoittamisesta uuden metsäkoulun perustamista ja rakentamista varten suhtautumisesta ja ryhmän kannan asiassa määrittämisestä, allekirjoittanut teki ehdotuksen, ettei ryhmän kantaa perustettavan metsäkoulun paikkaan nähden vielä tässä kokouksessa määrättäisi vaan siitä päättäminen siirrettäisiin ryhmän johonkin seuraavaan kokoukseen. Tätä ehdotusta perustelin sillä, ettei edes asianomaisten valiokuntien jäsenillä, jotka tätä asiaa joutuvat valmistelemaan, vielä ole riittävää selvitystä asiassa käytettävänä ja että tästä syystä ryhmän kannan määrittäminen on liian aikaista. Lisäksi mainitsin, ettei uuden metsäkoulun paikkakysymys käsittääkseni ole sellainen asia, että ryhmän siihen ainakaan ennen riittävän selvityksen hankkimista olisi kanta otettava ja sidottava jäsentensä harkintavapautta. Esittämäni kantaan, ettei tässä ryhmän kokouksessa asiassa vielä olisi päätöstä tehtävä, ilmoitti toveri T. Halonen käyttämässään puhevuorossa yhtyvänsä. Kuitenkin sen jälkeen, kun keskustelu asiassa oli loppuun suoritettu ja eri ehdotuksista oli ryhdyttävä äänestämään sitä ennen puheenjohtajan esittävän selostuksen ja äänestysesityksen perusteella, ryhmän puheenjohtaja Pekkala ei ryhmän sääntöjen edellyttämällä tavalla esittänyt selostusta eikä varsinaista äänestys ehdotusta vaan ilman muuta kehoitti niiden nostamaan kätensä, jotka ovat valmistusvaliokunnan kannalla, tietämättä ryhmän jäsenet, mitä ehdotusta vastaan, vaikka näitä oli kaksi keskustelussa tehty, valmistusvaliokunnan ehdotus tulisi äänestyskseen. Lopultakaan puheenjohtaja ei esittänyt ehdotustani asian pöydälle panemisesta lainkaan äänestyskseen. Tä-

mä siitä huolimatta, vaikka äänestykseen ryhdyttäessä pyysin puhevuoroa pyytääkseni puheenjohtajaa ottamaan huomioon tekemäni ehdotuksen ja esittämään selvän äänestusehdotuksen.

Näin ollen katson ryhmän päätöksen syntyneen tavalla, mikä on ollut ryhmän sääntöjen vastainen, koska kaikkia kannatettuja ehdotuksia ei ole otettu äänestykseen. Tämän takia pidätän itselleni oikeuden mainittuun hallituksen esitykseen nähden menetellä harkintani mukaan riippuen kantani niistä asiatiedoista, jotka asian käsittelyssä saan.

Helsingissä huhtikuun 21 päivänä 1937.

Eiljo Ranta

P ö y t ä k i r j a
=====

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 29 p:nä huhtikuuta 1937. Saapuvilla olivat: Aattela, Fagerholm, Hakila, Harvala, Kulovaara, Kuusisto, Lehtokoski, Marttila, Pekkala, Reinikainen, Räisänen, Sillanpää, Syrjänen, Tolonen ja Wiik. Kokouksessa oli myöskin saapuvilla valtiovarainministeri Tanner. Puhetta johti Harvala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Opiskelutoiminnan järjestämisestä aiheutuneet menot.

Lehtokoski selosti ryhmän jäsenille järjestetystä opiskelutoiminnasta aiheutuneita menoja. Luentoja olivat pitäneet: Voionmaa, Helo ja eduskunnan oikeusasiamies Hakila. Ruotsinkielessä oli antanut opetusta Helsingin tvöväenopiston ruotsinkielen opettaja maisteri Heickel.

Voionmaa ja Hakila olivat kieltäytyneet ottamasta luennoistaan palkkiota, minkä johdosta heille oli ostettu kristallimaljakot ja ruusuja. Lahjat oli annettu yhteisessä kahvinjuontitilaisuudessa eduskunnan kahvilassa. Ruotsinkielen opettajan lasku oli 1050 markkaa ja tohtori Helon lasku 300 markkaa.

Selostuksen perusteella hyväksyttiin menotodisteet n:o 27, 29, 30, 31 ja 33, sekä todettiin että opiskelutoiminnasta oli aiheutunut menoja yhteensä 2.363:15 markkaa.

2 §.

Suomen Merimies-Unionin kirjelmä.

Esiteltiin Suomen Merimies-Unionin kirjelmä 22/4-37, jossa selostetaan sanotun liiton kantaa merimieskatselmuksen toimittamiskysymyksessä. (Liite 1)

Sihteeri ilmoitti saattaneensa kirjelmän sisällön eräiden ryhmän jäsenten m.m. nykyisen kauppaministerin, Voionmaan tietoon, mutta oli kauppaministeri ilmoittanut ettei kirjelmässä mainittuihin näkökohtiin voida enää asian tässä vaiheessa kiinnittää huomiota, vaan on eduskunnassa parhaillaan käsiteltävänä oleva merimieskatselmuksia ja merimiesrekisteriä koskeva hallituksen esitys hyväksyttävä suuren valiokunnan ehdottamassa muodossa.

Kirjelmä ei antanut aihetta enempään toimenpiteisiin.

3 §.

Puumalan k.k:n sos.-dem. ty:n kirjelmä.

Esitettiin Puumalan kirkonkylän sos.-dem. työväenyhdistyksen vuosikokouksesta tehdyn pöytäkirjan lyhennysote, josta selvisi, että sanotun yhdistyksen vuosikokous on päättänyt kääntyä ryhmän puoleen pyynnöllä, että ryhmä tekisi aloitteen vaalilain muuttamisesta siten, että kunnanvaltuustot valitsisivat jäsenet valtiollisten vaalien vaalilautakuntiin. Liitteenä seurasi Mikkelin läänin lääninhallituksen päätös erään valituksen johdosta. (Liitteet 2 ja 3)

Merkittiin saapuneeksi ja päätettiin palata tähän asiaan helmikuussa.

4 §.

Artturi Aallon hautajaiset.

Päätettiin ryhmän puolesta laskea seppelöryhmän entisen jäsenen ja monivuotisen rahastonhoitajan Artturi Aallon haudalle. Seppelleen laskejaksi valittiin Matti Turkia. (Turkian ollessa estettynä laskivat ryhmän seppelöiden Lehtokoski ja Pekkala.)

5 §.

Matka-apurahan myöntäminen Koivulahti-Lehdolle.

Päätettiin Lehtokosken ehdotuksen perusteella myöntää Koivulahti-Lehdolle 1000 markan suuruinen matka-apuraha, jotta hän voisi osallistua Köpenhaminassa heinäkuun loppupuolella pidettävään pohjoismaiden sos.-dem. naisten kokoukseen.

6 §.

Valtion viran- ja toimenhaltijain palkkojen koroittaminen.

Otettiin uudelleen käsiteltäväksi edellisessä 22/4 kokouksessa käsitelty kysymys valtion viran- ja toimenhaltijain palkkojen koroittamisesta.

Tanner: Oli sitä mieltä, että ryhmän olisi tyydyttävä hallituksen ehdottamaan 7,5 milj. markan varaamiseen k.o. palkkojen koroitusta varten. Kaikki ne, joiden palkka on 18,000 markkaa tai pienempi, eivät tarvitse palkankorotusta, sillä joukossa on eräitä ryhmiä kuten esim. kone- ja puhtaaksikirjoittajattaria, jotka, perheettömiä kun ovat, voivat tällä kertaa jäädä palkankorotuksen ulkopuolelle.

Reinikainen: Yhtyi Tannerin lausuntoon.

Tolonen: Hallituksen pitäisi huolehtia siitä, ettei hintataso pääse kohoamaan.

Pekkala: Ilmoitti että hänen luonaan kävi juuri lähetystö, joka edusti keskipalkkaisia valtion viran- ja toimenhaltijoita. Lähetystön puolesta valitettiin sitä, ettei heistä pidä kukaan huolta. Ryhmän olisi pysyttävä aikaisemmassa päätök-

sessään. Tätä ryhmän kantaa on helppo puolustaa.

Lehtokoski: Oli aikaisemman päätöksen kannalla.

Reinikainen: Puhui vielä hallituksen esityksen puolesta. Asia on muuten vaikea hoitaa.

Tanner: Selosti minkä perusteella hallitus oli ehdottanut tarkoitukseen varattavaksi 7,5 milj. markkaa.

Harvala: Huomautti että valiokunnassa samoin kuin eduskunnassakin tullaan keskustelemaan siitä, ettei hallituksella ole määrärahan jakosunnitelmaa vielä valmiina.

Syrjänen: Oli aikaisemmin tehdyn päätöksen kannalla.

Keskustelun päätyttyä päätettiin seitsemällä äänellä kuutta ääntä vastaan ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä vastoin aikaisempaa päätöstään hyväksyisi tässä asiassa hallituksen esityksen.

7 §.

Valtuuksien pyytäminen v.v:n helsinkiläisille jäsenille.

Ryhmäkokoukselle esitettiin, että valmistusvaliokunnan helsinkiläisille jäsenille myönnettäisiin oikeus valmistusvaliokunnan nimessä hoitaa ryhmän asioita kesän aikana.

8 §.

Osanottajien valitseminen Pariisissa pidettävään Parlamenttien välisen liiton kokoukseen.

Ilmoitettiin että ryhmä saa lähettää kolme jäsentään Pariisissa pidettävään Parlamenttien välisen liiton kokoukseen.

Lyhyen keskustelun jälkeen päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmän puolesta sanottuun kokoukseen menijöiksi valittaisiin Harvala, Reinikainen ja Lehtokoski sekä varalle Wiik, Kuusisto ja Hillel.

Liite 1 v.v. pöytäkirjaan 29/4-37.

Suomen Merimies-Unioni r.y.

Finnish Seamens Union

Finlands Sjömans-Union r.f.

Fabianskatu 5 A. 3
Helsinki 39 735
Helsinki, Suomi

Fabiansgatan 5 A. 3
Telefon 39 735
Helsingfors, Finland

Helsinki, huhtikuun 22 päivä 1937.
Helsingfors,

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä,
Eduskuntatalo,

Helsinki.

Samalla kuin haluamme täten kiittää sosialidemokraattista eduskuntaryhmää monessa eri yhteydessä suoritetusta toiminnasta eduskunnassa merimiesten hyväksi, haluaisimme kiinnittää ryhmän huomiota seuraavaan seikkaan:

Tietääksemme on parhaillaan suurevaliokunnan käsiteltävänä hallituksen esitys, joka tarkoittaa merimieshuoneiden lakkauttamista, ja toinen esitys, joka tarkoittaa merimieskatselmuksia ja merimiesrekisteriä. Hallituksen esitys on kuitenkin perin epämääräinen merimieskatselmuksen toimittajiin nähden ja jos se tulee laiksi, jäävät kaikki katselmustoiminnan nykyiset epäkohdat edelleen vallitsemaan. Kun kaiken lisäksi hallituksen esityksen mukaan merimiehet eivät saisi minkäänlaista osuutta katselmustoimittajain valvontaan, joka tilaisuus v. 1874 annetun keisarillisen asetuksen mukaan merimiehillä on saadessaan valita edustajan merimieshuoneen johtokuntaan. Tässä suhteessa merkitsee hallituksen esitys siis huononnusta. Unionin taholta onkin sekä laki- ja talousvaliokunnassa että suurevaliokunnassa esitetty toivomus, että hallituksen esitystä muutettaisiin niin, että merimiehet saisivat tilaisuuden osallistua katselmustoimittajan tehtävien valvontaan sellaisen elimen kautta, jossa olisivat edustettuina merenkulkuhallitus, laivanvarustajat, laivapäällystö ja merimiehet. Olemme kuitenkin päässeet sellaiseen käsitykseen, varsinkin ministeri Voionmaan selityksen kautta, että tällaisten valvontaelinten muodostaminen vaatii perusteellisen valmistelun ja viivästyttäisi uudistuksen toimeenpanoa. Näin saattaisikin tapahtua, jos otettaisiin huomioon alkuperäinen esityksemme. Jotta asia ei viivästyisi tarpeettoman kauan ilmoitamme olevamme taipuvaiset suostumaan sellaiseen "kompromissiin", että muodostettaisiin koko maata käsittävä elin, jossa edellämainitut etupiirit olisivat edustettuina ja tälle elimelle voisivat asianomaiset tehdä mahdolliset muistutuksensa merimieskatselmuksista. Tällaisen yhden elimen perustaminen ei tuottaisi mitään sanottavia vaikeuksia, sillä se voisi olla, kuten nykyisin esim. kunnallisten työvälistystoimistojen johtokunnat, ja olisi se merenkulkuhallituksen alainen.

Tahdomme erikoisesti korostaa sitä, että merimieskatselmuksen oikeudellinen merkitys on merimiehille erittäin suuri. Katselmustoimittajan tehtävänä on ottokatselmuksessa huolehtia siitä, että merimiehen työ sopimus tehdään lain mukaiseksi ja päästökatselmuksessa, että merimies on paitsi täyttänyt velvollisuutensa, myös saanut nauttia lainmukaisia oikeuksiaan. Työsuhteista aiheutuneet riidat ratkaisee ensi vaiheessa katselmustoimittaja ja useimmissa tapauksissa jää hänen ratkaisunsa käytännöllisistä syistä lopulliseksi. Tästä syystä on Unionin taholta esitetty, että laissa olisi määrättävä, että katselmustoimittajan tulee tyydyttävästi tuntea merimieslainsäädäntö sekä ettei hän saa olla laivanvarustaja tai laivanvarustajasta riippuvainen.

Edelläolevan perusteella pyytäisimme sosialidemokraattisen eduskunta-ryhmän jäseniä eduskunnan valiokunnissa ja niiden mahdollisissa jaostoissa sekä täysistunnoissa toimimaan niin

1) että merimieskatselmuksat, merimiesrekisterin hoito ja merimieshuoneiden lakkauttamisen jälkeen niille kuuluneet varat, jotka esitetään käytettäväksi työttömien ja puutteeseen joutuneiden merimiesten, heidän leskiensä ja lastensa avustamiseen, asetettaisiin sellaisen pariteettisen elimen valvonnan alaiseksi, jossa olisivat esustettuina merenkulkuhallitus, laivanvarustajat, laivapäälliköt ja merimiehet, ja olisi täten muodostettu elin merenkulkuhallituksen alainen; sekä

1) että merimieskatselmuksentoimittajalle asetettaisiin pätevyysvaatimukseksi merimieslainsäädännön tyydyttävä tuntemus ja ettei hän saa olla laivanvarustaja tai laivanvarustajasta riippuvainen.

Haluamme huomauttaa, että S. Merimies-Unionin jäseniä on n. 90 % Suomen kauppalavaston ulkomaanliikenteen miehistöstä ja ovat he ehdottomasti näiden vaatimusten takana. Samaa voidaan sanoa siitä muuto-osasta, joka vielä on Unionin ulkopuolella.

Toivoisimme, että edelläesitetty otettaisiin huomioon ja kyseelliseen lakiesitykseen saataisiin mainitut muutokset.

Toverillisesti,

Suomen Merimies-Unioni r.y.
Finlands Sjömans-Union r.f.

H. Wallin

me jäsentaan Pariisissa pidettävään Parla-

tien välisen liiton kokoukseen.

Lyhyen keskustelun jälkeen päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmän puolesta sanottuun kokoukseen menijöiksi valittaisiin Harvala, Reinikainen ja Lehtokoski sekä varalle Wiik, Kuusisto ja Hillelä.

O t e .

Pöytäkirja tehty Puumalan Sos.Dem.

Kirkonkyllän Työväen yhdistyksen vuosikokous-
sa sanotun yhdistyksen talolla helmikuun 21 päi-
vänä 1937.

§:15.

Kun kuntamme kunnallislautakunta kokouksessaan tammikuun 13
1936
päivänä toimitti valtiollisten vaalilautakuntien vaalin, syrjäytet-
tiin sanotuista lautakunnista kokonaisuudessaan Sos.Dem.aatesuun-
taa omaavat kansalaiset, mainitusta vaalista valittivat Mikkelin lää-
niin maaherralle asioitsija Ville Reponen ja kaupanhoitaja Eino Huo-
ponen, pyytien vaalaa kumottavaksi edellämainitusta syystä, vaikka
sanottu vaalilaki on tässä kyllin selvä, niin maaherra hylkäsi vali-
tuksen, koska nyt lain-tulkinta on erilainen tässä asiassa ja johon
kokouksen mielestä ei muutoin saada parannusta, kuin siten, että tä-
män vaalin toimittaisi kunnanvaltuusto, jolloin se tulisi valittua
ainakin voimasuhteiden mukaan, sillä jos nyt, kuten meillä on kunnal-
lislautakunnassa ainoastaan yksi edustaja, ei hän saa näin ollen
kun porvaristo ainakin meillä ja tietämällä meidän muuallakin voima
suhdeiden ollessa samankaltaiset, saa edustusta suhteelliseksi maini-
tussa lautakunnassa. Tämän vuoksi kokous päätti kääntyä So.Dem.edus-
kunta ryhmän puoleen pyynnöllä, että ryhmä tekisi aloitteen sanotun
lain muuttamiseksi sellaiseksi, että valinta vaalilautakuntiin tapah-
tuisi kunnanvaltuuston valitsemana.

Viime tammikuun 1 päivänä tuli voimaan uudet huoltolait,
näiden lakien perusteella toimitti kuntamme valtuusto viime joulukuun
kokouksessaan sanotun lautakunnan vaalin, ryhmämme taholta vaadittiin
silloin suhteellista vaalia hoidatettavaksi vaaleissa, vaan jota ei
puheenjohtaja kuitenkaan sallinut toimitettavaksi, vaan
päätti sen toimittaa enemmistö vaaleilla, vetoamalla Sosilaaliminis-
terion vahvistamiin ohjesääntöihin, joiden mukaan kuntamme on jaettu
10 piiriin ja että kussakin piirissä on oltava piirivalvoja ja että
koska nyt ei tule valittavaksi kuin yksi ainoa henkilö piiristään
niin suhteellinen vaalitapa ei silloin tule kysymykseen, täten siis
ehkäistiin Sos.Dem.ryhmän edustus kokonaan sanotusta lautakunnasta,
tehdystä vaalista on kyllä valitettu, mutta päätös maaherralta ei ole
vielä saapunut, kun nyt Sosiaaliministeriö on laatinut sellaiset mal

me jäsentaan parissa pidettävään kokoukseen.
tien välisen liiton kokoukseen.

Lyhyen keskustelun jälkeen päätettiin ryh-
mäkokoukselle ehdottaa, että ryhmän puolesta
sanottuun kokoukseen menijöiksi valittaisiin
Harvala, Reinikainen ja Lehtokoski sekä varalle
Wiik, Kuusisto ja Hilleli.

li ohjesäännöt, jotka antavat laintulkinnalle senkaltaisen tulkinnan, kuten meillä on tapahtunut, niin asia siötään ehdottomasti korjauksen koska meilläkin nyt suhtelukumme mukaan olisi kuulunut huoltolautakuntaan 4 edustajaa 10, niin päätti kokous myös tässä asiassa kääntäen ryhmän eduskunta ryhmämme puoleen pyynnöllä, että se tarkistaisi tältä osalta sanotun lain, sekä ne ministeriön laatimat malliohjesäännöt, senkaltaiseksi, että minkälainen laintulkinta tulisi niiden suhteen kysymykseen. Lopuksi tahdomme lisäksi ilmoittaa että tapahtumisista olemme keskustelleet myös vaalipiirimme kansanedustaja Alex. Hämmäläisen kanssa, joka tuntee tapahtumat hyvin.

§: 20.

Pöytäkirja julkiluettu ja hyväksytty.

Kokouksen puolesta:

Ville Reponen.

Eino Huoponen.

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Otteen oikeaksi todistaa:

Ville Reponen

Liite 3 v.v. pöytäkirjaan 29/4-37. ^{ICD 245/36}

Reponen 20/5

Mikkelin läänin lääninhallituksen päätös Puumalan kunnasta olevien asioitsija Ville Reposen ja kaupanhoitaja Eino Huoposen tänne jätetyssä valituskirjelmässä tekemään hakemukseen, että Puumalan kunnan kunnallislautakunnan kokouksessa viime tammikuun 13 päivänä toimitettu valtiollisten vaalilautakuntien vaali kumottaisiin ja kunnallislautakunta velvoitettaisiin toimittamaan uusi vaali, koska vaalissa ei ole huomioonotettu 31 päivänä tammikuuta 1935 edustajanvaaleista annetun lain 4 §:n 3 momentissa olevaa määräystä siitä, että edellisissä edustajanvaaleissa esiintyneet äänestysalueen suurimmat valitsijaryhmät mahdollisuuden mukaan ovat lautakunnassa edustettuina, kuin myös, että kunnallislautakunta velvoitettaisiin palkitsemaan valittajien kulut asiassa, minkä valituksen johdosta Puumalan kunnan kunnallislautakunta on tänne toimittanut selityksensä, jossa sekin anoo selityksen antamisesta johtuneiden kustannusten korvaamista, ja johon selitykseen valittajat ovat vastanneet, minkä jälkeen kunnallislautakuntaa on vielä kuultu ja hankittu asiaan erinäistä lisäselvitystä. Annettu Mikkelissä, lääninkansliassa, 19 päivänä toukokuuta 1936.

N:o 737.
Juttu 223/1936.

Luottovalinta Ville Reponen, 25.5.1936

Ville Reponen

Tämän asian on lääninhallitus tutkinut; mutta koska valittajat eivät ole näyttäneet, että kunnallislautakunnan valituksenalainen päätös olisi syntynyt lainvastaisessa järjestyksessä taikka että kunnallislautakunta puheenaolevaa vaalia toimittaessaan olisi jättänyt huomioonottamatta edellismainitun edusta-

etta.

Ville Reponen y.m.

janvaaleista annetun lain 4 §:n 3 momentin määräykset vaalilautakuntien ko-
koonpanosta, niin harkitsee lääninhallitus oikeaksi valituksen hylätä. Asia
laatuun katsoen on myös Puumalan kunnan kunnallislautakunnan vaatimus kulu-
sa palkitsemisesta hylätty.

Tämä päätös ja jäljennös siitä lähetetään Puumalan piirin nimismie-
helle, joka toimittakoon päätöksen valittajille merkitsemällä sekä päätöksen
le että jäljennökselle todistuksen päivästä, jona valittajat päätöksen saivat
minkä jälkeen jäljennös on annettava Puumalan kunnan kunnallislautakunnan pu-
heenjohtajalle, ollen jäljennökselle merkittävä todistus tästäkin osanannista.

Tähän päätökseen tyytymätön asianomainen saa siihen hakea muutosta Ko-
keimmalle hallinto-oikeudelle osotetulla kirjallisella valituksella, johon
mä päätös tahi virallisesti oikeaksi vahvistettu jäljennös siitä on liitettä-
vä ja joka on viimeistään ennen kello kahtatoista (XII) päivällä kuudentena-
kymmenentenä (60) päivänä tästä osan saatua joko valittajan itsensä tahi hä-
nen laillisesti valtuuttamansa asianmiehen säädetyssä järjestyksessä toimitet-
tava Korkeimman hallinto-oikeuden kirjaa-jankonttoriin tai tämän läänin maaher-
ralle hänen toimenpiteestään Korkeimpaan hallinto-oikeuteen lähetettäväksi.
Paikka ja aika edellämainitut.

Maaherranviran puolesta:

J. J. Parkkinen

Urho Lehtinen

9 §.

Eräs tiedustelu.

Wiik: Tiedusteli Tannerilta miksi hän on
matkustanut ulkomaille pyytämättä ryhmältä lu-
paa poissaoloon eduskunnan istunnoista.

Tanner: Ilmoitti ottaneensa osaa eräaseen
ulkomailla pidettyyn kokoukseen.

Kulovaara: Tanner teki viisaasti mennessään
omalla riskillään ulkomaille.

Harvala: Kun puoluetöimikunnassa keskustel-
tiin m.m. Tannerin ehdokkuudesta kieltäytyi tov.
Tanner ehdokkuudesta. Puoluetöimikunnassa kui-
tenkin oltiin sitä mieltä, että Tannerin on tul-
tava eduskuntaan ja hänelle sanottiin, että hän
saa edustajatoimestaan huolimatta hoitaa myöskin
ulkomaisia tehtäviä.

Tanner: Käytti selostavan puheenvuoron.

Wiik: Pani vastalauseensa sen johdosta,
että hänen käsityksensä mukaan yksi ryhmän jä-
sen saa tehdä mitä haluaa.

Keskustelun päätyttyä tähän todettiin tov.
Wiikin saaneen keskustelussa vastauksen kysy-
mykseensä.

V a k u u d e k s i :

Kaarlo Harvala
Puheenjohtaja.

Kari Peltola
Sihteeri.

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 29 p:nä huhtikuuta 1937. Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi: Ampuja, Andersson, Eskola, Hakkila, Huttunen, Kilpeläinen (sairas), Kilpi (ulkomailla), Komu, Koponen, Kosonen, Kääriäinen, Lonkainen, Marttila, Muhonen, Paasonen, Rantala, Ryömä, Swentorjetski, Tervo, Virtanen, Voionmaa ja Väisänen. Puhetta johti Pekala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Lomapyyntöjä.

K. Jokinen pyysi kotona sattuneen vakavan sairauden vuoksi lomaa eduskuntatyöstä t.k. 30 päiväksi.

Pyyntöön suostuttiin.

U. Raatikainen, Karjalainen ja Meriläinen pyysivät puhujamatkan vuoksi lomaa eduskuntatyöstä t.k. 30 päiväksi.

Pyyntöihin suostuttiin.

Tämän asian yhteydessä herätti Wiik keskustelun sen johdosta, että Tanner oli tehnyt ulkomaanmatkan pyytämättä ryhmältä lupaa poissaoloon eduskunnan istunnoista.

Asian johdosta käyttivät puheenvuoroja Tanner, Harvala, Aarniokoski ja Kulovaara.

Keskustelun päätyttyä todettiin tov. Wiikin saaneen keskustelussa selvityksen tähän asiaan.

2 §.

Valtuuksien myöntäminen v.v:n helsinkiläisille jäsenille.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksesta päätettiin v.v:n helsinkiläisille jäsenille myöntää valtuus v.v:n nimessä hoitaa ryhmän asioita kesän

aikana.

32.

Osanottajien valitseminen Pariisissa pidettävään
Parlamenttien välisen liiton
kokoukseen.

Ilmoitettiin että ryhmä saa lähettää kolme jäsentään Pariisissa pidettävään Parlamenttien välisen liiton kokoukseen.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmän puolesta sanottuun kokoukseen menijöiksi valittaisiin Harvala, Reinikainen ja Lehtokoski sekä varalle Wiik, Kuusisto ja Hillelä.

Räisänen: Ehdotti että Wiik valittaisiin yhdeksi kokoukseen menijäksi.

Sundström: Kannatti Wiikin ehdokkuutta.

Keskustelun jälkeen toimitettiin äänestys, jolloin Ääniä saivat Harvala 50, Reinikainen 44, Lehtokoski 41 ja Wiik 18, joten v.v:n ehdotus tuli sellaisenaan hyväksytyksi.

42.

Valtion viran- ja toimenhaltijain palkkojen
koroittaminen.

Otettiin uudelleen käsiteltäväksi edellisessä 22/4 pidetyssä kokouksessa käsitelty kysymys valtion viran- ja toimenhaltijain palkkojen korottamisesta.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä vastoin aikaisempaa päätöstään hyväksyisi tässä asiassa hallituksen esityksen sellaisenaan.

Räsänen: Ehdotti että ryhmä pysyisi aikai-
semmassa päätöksessään.

Kuusisto: Oli v.v. ehdotuksen kannalla.

Reinikainen: Puhui hallituksen esityksen hyväksymisen puolesta.

Perho: Kannatti Räisänen ehdotusta.

Tanner: Jos ryhmä asettaa omia miehiään hallitukseen, olisi ryhmän, ellei valttämättömiä aiheita ilmaannu, seurattava hallituksen esityksiä.

Budjedin yhteydessä myönnettyistä 20 milj. markasta meni puolet suuripalkkaisten palkkojen koroittamiseen ja toinen puoli keskipalkkaisten palkkojen koroittamiseen ja alempipalkkaiset jäivät ilman. Hallituksen esittämä 7,5 milj. markkaa ei tosin riitä täyden palkkaluokan koroittamiseen kaikille niille, joiden palkka on 18,000 markkaa tai sitä alle, mutta näiden palkannauttijain joukossa on sellaisia ryhmiä, jotka eivät tällä kertaa ehdotomasti tarvitse palkankoroitusta. Jos määrärahaa lisätään niin paljon, että kaikkien nyt k.o. palkkaryhmien palkkaa jouduttaisiin koroittamaan yhdellä palkkaluokalla, aiheuttaisi se myöskin seuraavissa palkkaluokissa vaatimuksen palkkojen koroittamiseen. Tämän toteuttamiseen vaaditaan kuitenkin hyvin huomattava määrä valtion varoja. Toivoi että ryhmä hyväksyisi hallituksen esityksen sellaise-

naan.

Linna: Kannatti hallituksen esityksen hyväksymistä vaikka pitikin vaikeana aikaisemman päätöksen muuttamista.

Kivisalo: Yhtyi v.v. ehdotukseen.

Peltonen: Oli sitä mieltä, että hallitukselle ei koituisi mitään vahinkoa siitä vaikka määrärahaa lisättäisiinkin sillä tavalla kuin edellisessä ryhmäkokouksessa oli päätetty. Tämä helpoittaisi hallituksen asemaa syksyllä talousarviota käsiteltäessä. Piti ryhmän asemaa vaikeana siinä tapauksessa, jos ruotsalaisen kansapuolueen taholta tehdään ehdotus määrärahan lisäämisestä.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin suurella
äänten enemmistöllä (ääniä ei laskettu) v.v. ehdotus.

V a k u u d e k s i :

V a k i
Jarmo Ruuska
Puheenjohtaja.

u d e k s i :
[Signature]
Sihteeri.

T a r k i s t e t t u :

Tarkist
O. Laitanen.

tu : P. P. Lantry

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 5 p:nä toukokuuta 1937. Saapuvilla olivat: Aattela, Harvala, Komu, Kulovaa-ra, Kuusisto, Linna, Lonkainen, Pekkala, Reinikainen, Sillanpää, Tolonen ja Wiik. Kokouksessa oli myöskin saapuvilla valtiovarainministeri Tanner. Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

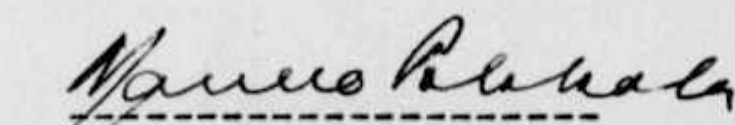
1 §.

Puolustuslaitoksen perushankintaohjelman
tarkistaminen.

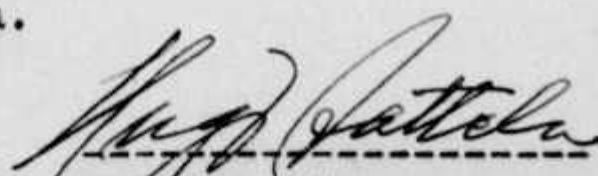
Tanner: Ilmoitti että hallitus suunnittelee komitean asettamista tarkistamaan puolustuslaitoksen perushankintaohjelmaa. Tähän komiteaan tultaneen asettamaan kaksi tahi kolme ryhmän jäsentä. Näiksi jäseniksi olisi valittava sellaisia ryhmän jäseniä, jotka paneutuisivat erikseen puolustuskysymykseen, ja jotka tätä asiaa ryhmän puolesta hoitaisivat m.m. talousarvion yhteydessä. Kun kysymys on näinkin tärkeä on puhuja halunut kuulla ryhmän v.v. mielipiteen siitä ketä ryhmän puolesta olisi sanottuun komiteaan asetettava.

Keskustelun päätyttyä päätettiin, että komiteaan olisi asetettava Hiltunen ja Peltonen sekä, jos siihen valitaan kolme ryhmän jäsentä, lisäksi Aattela.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta , joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 1 p:nä syyskuuta 1937. Saapuvilla olivat: Aattela, Harvala, Komu, Linna, Lonkainen, Pekkala, Reinikainen, Räisänen, Syrjänen ja Tolonen sekä ministerit Ryömä ja Tanner. Ryhmän jäsen Jovero oli saapuvilla asianosaisena. Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Talousarvion lähetekeskustelun hoitaminen.

Keskusteltiin talousarvion lähetekeskustelun hoitamisesta ryhmän taholta.

Reinikainen: Ehdotti että ryhmän puolesta puhuisi Harvala.

Linna: Kannatti Reinikaisen ehdotusta.

Harvala: Ehdotti että ryhmän puolesta puhuisi Pekkala.

Syrjänen: Oli sitä mieltä, että tällä kertaa ei määrättäisi kuka ryhmän puolesta puhuu, koska hänen mielestään ei olisi välttämätöntä se, että ryhmän puolesta talousarvion lähetekeskustelussa esiinnyttäin.

Pekkala: Ehdotti että ryhmän puolesta puhuisi Reinikainen.

Reinikainen: Ryhmän jommankumman puheenjohtajan pitäisi esiintyä talousarvion lähetekeskustelussa.

Keskustelun päätyttyä päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että talousarvion lähetekeskustelussa ryhmän puolesta esiintyisi Harvala ja tarvittaessa myöskin Pekkala.

2 §.

Ilmoitusasioita.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ryhmän puolesta on laskettu seppäle ryhmän jäsenen Viljo Kilpeläisen ja ryhmän entisten jäsenten Matti Paasivuoren ja Artturi Aallon paareille heidän hautajaisissaan.

Merkittiin pöytäkirjaan.

3 §.

Joveron eronpyyntö.

Ryhmän jäsen Jovero pyysi v.v. ja ryhmän suostumusta siihen, että hän saisi pyytää eduskunnalta vapautusta eduskunnan jäsenyydestä, koska hän, tul-
tuaan valituksi K.K:n puhujaksi, ei voisi edustaja-
tehtäväänsä hoitaa.

Lyhyen keskustelun jälkeen päätettiin ryhmäko-
oukselle ehdottaa, että ryhmä ei vastustaisi tov.
Joveron eronpyyntöä.

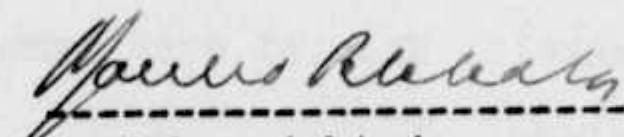
4 §.

Lomanpyyntö.

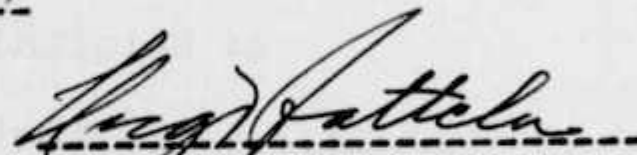
Tanner pyysi lomaa eduskuntatyöstä 4/9-14/9-37
väliseksi ajaksi osallistuakseen Kansainvälisen Osuus-
toimintaliiton konferenssiin.

Pyyntöä puolletaan.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 1 p:nä syyskuuta 1937. Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi: Hakala, Hakkila, Huttunen, Kivisalo, Kosonen, Kujala, Kulovaara, Kuusi (ulkomailla), Lehtinen, Lehtokoski (ulkomailla), Lepistö, Perho, Rapo ja Wiik (ulkomailla). Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Puheenjohtaja lausuu ryhmän jäsenet eduskuntatyöhön tervetulleiksi.-Muist sanat Viljo Kilpeläiselle.

"Loman jälkeen pyydän lausua ryhmän jäsenet tervetulleiksi jatkamaan eduskuntatyötä, joka, niin kuin tiedämme, syksyisin meillä suoritetaan etupäässä talousarvion käsittelyn merkeissä. Sellaisena pulan ajan jälkeen äkkiä kehittyneenä nousukautena, jollainen meillä nyt on, ei tietenkään talousarvion lukon saaminen tuota minkäänlaisia vaikeuksia, jos budjetti laaditaan entiseen malliin, mutta sen yksityiskohtiin saattaa aina olla muistutettavaa. Ja niinhän meillä yleensä aina onkin ollut valittamisen syytä valtion menojen jakamisesta eri tarkoituksiin. Arvostelijan tehtävä on tavallisesti helppo, varsinkin jos käyttää hyväkseen demagogian tarjoamia monia keinoja. Mutta nyt on tilanne meille, eikä suinkaan vähemmän yleispoliittiselta kannalta, jolta budjetin lähetekeskustelussa asioita yleensä katsellaan, vaikeampi kuin monasti aikaisemmin. Omia mielimme on hallituksessa ja budjetin on lähinnä laatinut meidän ensimmäinen miehemme, joten suhtautumisessa talousarvioon samoin kuin yleispoliittiseen tilanteeseenkin on mainitsemaani tosiasiaa pidettävä silmällä.

Luulisin puolestani voivani sen perusteella, mitä maakunnassa kulkiessani olen havainnut, voivani väittää, että kansa on - oikeistoa tietysti lukuunottamatta - suurin piirtein katsoen tyytyväinen nykyiseen hallitukseen. Lapualaisajan riehunnan jälkeen on se helpotuksesta huokaiten jälleen nähnyt demokratian saaneen yliotteen diktatuurimiehistä, voiden yleensä rauhassa järjestää valistus-, juhla- ja muita tilaisuuksiaan, joita vähän aikaisemmin miltei aina häirittiin. Tätä saavutusta pitää se varmaankin tärkeämpänä kuin jotakin parhaimmassakin tapauksessa vähäpätöistä talous- tai yhteiskuntapolitiittista etua, joka kenties olisi porvarillisenemmistöisessä eduskunnassa voitettavissa. Ja tämän mielialan vallitessa kansa varmaankaan ei tässä kohden odota hallitukselta mitään erikoista talous- ja yhteiskuntapolitiikan alalla, joskin se tietysti ilman muuta edellyttää, että hallituksen otteet mainituilla aloilla kulkevat edistysmieliseen suuntaan.

Nykyisen hallituksen toiminnan jatkuvaisuus riippuu ratkaisevasti sosialidemokraattisesta ryhmästä ja maalaisliitosta. Ei ole mitään syytä salata sitä tosiasiaa, että maalaisliiton kaikille tunnettu talouspolittinen tai oikeamminkin maatalouspoliittinen itsekkyyksensä saattaa helposti aiheuttaa tilanteita, jotka asettavat meikäläisen väen kovalle koetukselle - ja eivätköpöhän vain jo hallituksessakin olevat edustajamme ole saaneet tätä kokea. Mutta toiselta puolen tuntuisi kuitenkin olevan demokratian kannalta edullista sulattaa talouspolitiikan alalla nykyhetkellä asioita, joita emme muissa olosuhteissa voisi sulattaa. Näin sen vuoksi, että yleispolitiikan alalla silloin voitamme. Sillä eihän liene epäilystäkään siitä, että jos nykyinen hallituskokoomus särkyy, se tekee sen pitkäksi ajaksi ja tilalle astuu oikeistolainen

kokoomushallitus, jolta tietysti me emme saata odottaa mitään hyvää.

Niin, nämä ajatukset, jotka tässä olen esittänyt, eivät luonnollisesti ole mitään uusia ja olenkin vain tahtonut ne esiintuoda näin alkajaisiksi mietittäviksi. Meillä tulee varmastikin olemaan raskas ja vaikea työtaakka edessämme ja sen vuoksi on vakavasti toivottava, että kaikki ryhmän jäsenet edesottamuksiaan perinpohjin harkitsisivat, jotta voisimme näissäkin oloissa toimia työväenluokan nykyhetkenkin etuja vastaavalla tavalla.

X

Sen jälkeen kuin viimeksi olimme koolla, on keskuudestamme kuoleman kautta poistunut toverimme V i l j o K i l p e l ä i n e n . Siitä huolimatta että tiesimmekin Kilpeläisen terveyden heikoksi, toivoimme kuitenkin hänet vielä nyt syksyllä tapaavamme joukossamme, mutta jo toukokuun 12 p:nä päättyi hänen elämänsä. Toveri Kilpeläinen ei ehtinyt olla eduskuntaryhmämme jäsenenä muuta kuin vähäsen ajan, mutta me tiedämme hänen paljon ja kauan aikaa innostuksella ja menestyksellisesti uurastaneen työväenliikkeen hyväksi kotipaikkakunnallaan, missä hänen toimintansa parhaiten tunnetaan. Me säilytämme hänet kiittolisena mielessämme ja kunnioitamme hänen muistoaan hetken hiljaisuudella."

Toveri Kilpeläisen muistosanoja kuuntelivat ryhmän jäsenet seisomaan nousten. Lopuksi pidettiin hetken hiljaisuus.

Hiljaisen hetken päätyttyä lausui ryhmän puheenjohtaja tov. H. J. Lindqvistin tervetulleeksi ryhmään ja eduskuntatyöhön.

2 §.

Talousarvion lähete keskustelun hoitaminen.

Otettiin käsiteltäväksi kysymys, miten ryhmän taholta olisi talousarvion lähete keskustelu hoidettava.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että asia hoidettaisiin entisen menettelytavan mukaisesti siten, että ryhmä määräisi puhujan tai puhujat esiintymään ryhmän puolesta, ja että tällä kertaa ryhmän puolesta esiintyisi H a r v a l a ja tarvittaessa myöskin P e k k a l a .

Ampuja: Toivoi että ryhmän jäsenille selostettaisiin talousarviota.

Jokinen, K.: Yhtyi edelliseen.

Tanner: Talousarvio ei luonnollisestikaan ole sellainen, miksi sen olisi sosialidemokraattinen hallitus laatinut. Hallitukseen menosta on pitänyt jotakin maksaa. Huomautti, että talousarvion yksityiskohtainen käsittely hallituksessa suoritetaan raha-asiaivaliokunnassa, jossa porvarilliset ministerit ovat enemmistönä. Pääministerin sanalla on ratkaiseva merkitys. Sanoi talousarviossa olevan yksityiskohtia, joihin hän ei ole tyytyväinen, mutta ei ole katsonut voivansa tehdä niiden johdosta riitaa niin kauan kun yhteistoimintaa halutaan jatkaa.

Swentorzetski: Talousarvio on maksimisaavutus. Oli siitä mieltä, että ryhmän taholta ei vielä määrättäisi puhujia, vaan vasta sitten, jos eduskunnassa käytävä keskustelu antaisi aiheita. Teki tämänsuuntaisen ehdotuksen.

Pyy: Suojeluskuntalaisten suhtautumisesta työjärjestöjen juhlatilaisuuksiin olisi puhuttava.

Ryömä: Talousarvion arvosteleminen olisi koetettava tällä kertaa suorittaa omassa ryhmässä. Eduskunnassa olisi esiinnettävä hillitysti, eikä erikoista tyytymättömyyttä olisi ilmaistava.

Ampuja: Swentorzetskin ehdotuksen toteuttaminen tulkitaisiin siten, ettei ryhmällä ole mitään muistutettavaa talousarvion suhteen.

Kääräinen: Kannatti Swentorzetskin ehdotusta.

Perho: Ministeri Tanner tunnusti äsken, että talousarvioehdotus on porvarillinen. Sellaista budjettiehdotusta pitäisi ryhmän jäsenten saada myöskin arvostella.

Swentorzetski: Suurpoliittiset ja sisäpoliittiset kysymykset peittävät tällä kertaa ne talouspoliittiset yksityiskohdat, joihin aikaisemmin on tavallisesti budjetin lähetekeskustelussa puututtu. -Myöhemmin kyllä avautuu mahdollisuuksia arvostellakin talousarviota, mutta silloin ei mahdollinen arvostelu olisi poliittisesti yhtä merkityksellistä kuin budjetin lähetekeskustelussa esitettynä.

Tanner: Kun ryhmä on valinnut jonkun suunnan, niin on sitä noudatettava niin kauan kun toisin päätetään. En ole siis omalla riskilläni voinut tätä suuntaa vastaan rikkoa, vaan olen katsonut olevani velvollinen niin menettelemään, että yhteistyö hallituksessa voisi jatkua. Toivoi että talousarvio yleensä sellaisenaan hyväksyttäisiin. Jos se revitään rikki yhdestä kohdasta, niin silloin se menee helposti rikki myöskin jostakin toisesta kohdasta.

Pitkäsilta: Yhtyi Swentorzetskin lausuntoon. Huomautti siitä, että jos nyt teemme riidan hallituskumpaniemme kanssa, niin silloin tuskin saavutamme tavoittelemiamme taloudellisiakaan tuloksia ja lisäksi menetämme poliittisen asemamme.

Reinikainen: Vastusti Swentorzetskin ehdotusta.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin suurella äänten enemmistöllä (ääniä ei laskettu) v.v. ehdotus.

3 §.

Joveron eronpyyntö.

Ryhmän jäsen Jovero pyysi ryhmän suostumusta siihen, että hän saisi pyytää eduskunnalta vapautusta eduskunnan jäsenyydestä, koska hän, tultuaan valituksi K.K:n puhujaksi, ei voisi edustajatehtäväänsä hoitaa.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti, että ryhmä ei vastusta тов. Joveron eronpyyntöä.

4 §.

Lomanpyyntöjä.

Tanner pyysi lomaa eduskuntatyöstä 4/9-14/9-37 väliseksi ajaksi osallistuakseen Kansainvälisen Osuustoimintaliiton konferenssiin.

Pyyntöön suostuttiin v.v. ehdotuksen mukaisesti.

Lehtokoski pyysi lomaa eduskuntatyöstä syyskuun 11 päivään asti ulkomaanmatkan vuoksi.

Pyy pyysi lomaa kunnallisen tehtävän vuoksi eduskuntatyöstä 3/9-37.

Pyyntöihin suostuttiin.

V a k u u d e k s i :

Harjo Räsänen
Puheenjohtaja.

Antti Rautala
Sihteeri.

Tarkistettu: *O. Peltanen* *Eino Rautala*

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 14 p:nä syyskuuta 1937. Saapuvilla olivat: Fagerholm, Komu, Kuusisto, Kulovaara, Lehtokoski, Linna, Marttila, Pekkala, Räisänen, Sillanpää, Syrjänen, Tolonen ja Aattela. Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Jäsenten valitseminen puolustusasiainvaliokuntaan.

Sen johdosta, että eduskunta oli päättänyt asettaa puolustusasiainvaliokunnan, päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että valiokunnan jäsen-

ehdokkaiksi asetettaisiin seuraavat ryhmän jäsenet:
Paasonen, Peltonen, Hiltunen, Räisänen, Aattela, Huttunen ja Jokinen, K.

Varajäseniksi: Lehikoinen, Komu ja Lepistö.

2 §.

Yhden valitsijamiesään antaminen edistyspuolueen eduskuntaryhmän ehdokkaalle.

Puheenjohtaja ilmoitti, että edistyspuolueen eduskuntaryhmän taholta on esitetty pyyntö, että ryhmä suostuisi siihen, että yksi ryhmän valitsijamiehistä antaisi äänensä puolustusasiainvaliokunnan jäsenten vaalissa edistyspuolueen eduskuntaryhmän ehdokkaan hyväksi.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että pyyntöön suostuttaisiin, koska ryhmän valitsijamiehillä on yksi liikaa ääni käytettävänä. Edelleen ehdotetaan, että Kuusisto äänestäisi edistyspuolueen eduskuntaryhmän ehdokasta.

3 §.

Varajäsenen valitseminen työväenasiain-
valiokuntaan.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että
varajäseneksi työväenasiasiainvaliokuntaan V.
Kilpeläis-vainajan tilalle valittaisiin Hj.
Lindqvist.

4 §.

Jäsenen ja varajäsenen valitseminen
sivistysvaliokuntaan.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että
jäseneksi sivistysvaliokuntaan A. Joveron ti-
lalle valittaisiin sanotun valiokunnan vara-
jäsen Juutilainen, ja että Juutilaisen tilal-
le varajäseneksi valittaisiin Lumme.

5 §.

Kysely ulkomaalaisten fascistien toi-
minnasta maassamme.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ryhmän jäsen
Sundström haluaisi jättää asianomaisen halli-
tuksen jäsenen vastattavaksi ulkomaalaisten
fascistien toimintaa maassamme koskevan kyse-
lyn. Luki tov. Sundströmin laatiman kyselyn
luonnoksen, jossa kosketeltiin pääasiassa
Saksan natsien toimintaa maassamme.

Asian johdosta syntyneessä keskustelussa
kannatettiin yksimielisesti kyselyn jättä-
mistä, mutta pidettiin suotavana, että se
yleistettäisiin käsittämään ulkomaalaisten
fascistien toimintaa yleensä.

Keskustelun päätyttyä päätettiin ryhmä-
kokoukselle ehdottaa, että ryhmä kannattaisi
kyselyn jättämistä ulkomaalaisten fascistien
toiminnasta maassamme, ja että ryhmän puheen-
johtaja Pekkala tarkastaisi kyselyn sanamuodo-
lisen ja asiallisen puolen.

V a k u u d e k s i:

Pekka Rautala

Puheenjohtaja.

Antti Rautala

Sihteeri.

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 14 p:nä syyskuuta 1937. Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi: Ampuja, Andersson, Eskola, Hakkila, Harvala, Jokinen, E., Kilpi, Lepistö, Lonkainen, Malkamäki, Meriläinen, Metsäranta, Perho, Raatikainen, U., Ryömä, Sundström, Swentorzetski, Tanner (ulkomailla), Tervo, Wiik (ulkomailla), Virtanen, Voionmaa ja Väisänen. Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Jäsenten valitseminen puolustusasiainvaliokuntaan.

Sen johdosta, että eduskunta oli päättänyt asettaa puolustusasiainvaliokunnan, ehdotti v.v. että valiokunnan jäsenehdokkaiksi asetettaisiin seuraavat ryhmän jäsenet:

Paasonen, Peltonen, Hiltunen, Räisänen, Aattela, Huttunen ja Jokinen, K.

Varajäseniksi: Lehikoinen, Komu ja Lepistö.

Huttunen: Pyysi ettei häntä nimettäisi valiokunnan jäsenehdokkaaksi.

Linna: Ehdotti että Huttusen asemesta valiokunnan jäsenehdokkaaksi nimettäisiin Lindqvist.

Ehdotusta kannatettiin.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin v.v. ehdotus muuten paitsi Huttusen asemesta nimettiin yhdeksi valiokunnan jäsenehdokkaaksi Lindqvist.

2 §.

Yhden valitsijamiesmänen antaminen edistyspuolueen eduskuntaryhmän ehdokkaalle.

Puheenjohtaja ilmoitti, että edistyspuolueen eduskuntaryhmän puolesta on esitetty pyyntö, että ryhmä suostuisi siihen, että joku ryhmän valitsijamiehistä antaisi hänen-
sä puolustusasiainvaliokunnan jäsenten vaalissa edistyspuolueen eduskuntaryhmän ehdokkaan hyväksi.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti pyyntöön suostua. Samoin hyväksyttiin v.v. ehdotus, että Kuusisto äänestää k.o. vaalissa edistyspuolueen eduskuntaryhmän ehdokasta.

3 §.

Varajäsenen valitseminen työväenasiaivaliokuntaan.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti, että varajäseneksi työväenasiaivaliokuntaan V. Kilpeläis-vainajan tilalle valitaan Lindqvist.

4 §.

Jäsenen ja varajäsenen valitseminen sivistysvaliokuntaan.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti, että jäseneksi sivistysvaliokuntaan A. Joveron tilalle valitaan sanotun valiokunnan varajäsen Juutilainen, ja että Juutilaisen tilalle varajäseneksi valitaan Lumme.

5 §.

Kysely ulkomaalaisten fascistien toiminnasta maassamme.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ryhmän jäsen Sundström haluaisi jättää asianomaisen hallituksen jäsenen vastattavaksi ulkomaalaisten fascistien toimintaa maassamme koskevan kyselyn. Luki tov. Sundströmin laatiman kyselyn luonnoksen, jossa kosketeltiin pääasiassa Saksan natsien toimintaa maassamme.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä kannattaisi sellaisen kyselyn jättämistä, joka koskisi yleensä ulkomaalaisten fascistien toimintaa maassamme, ja että ryhmän puheenjohtaja P e k k a l a tarkastaisi kyselyn asiallisen ja sanamuodollisen puolen.

Hyväksyttiin yksimielisesti v.v. ehdotus.

V a k u u d e k s i :

Maurice Rauhala
Puheenjohtaja.

Harjo Anttila
Sihteeri.

T a r k i s t e t t u :

Osmo Hilonen

J. Breggari

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 4 p:nä marraskuuta 1937. Saapuvilla olivat: Hakkila, Harvala, Komu, Kulovaara, Kuusisto, Lonkainen, Pekkala, Raisänen, Syrjänen, Tolonen, Wiik ja Aattela sekä ministeri Tanner ja puoluesihteerit Aaltonen. Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Margariinivalmisteista ja rehuaineista

suoritettava vero.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän suhtautuminen hallituksen esitykseen laiksi margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavasta verosta, sekä toiseen hallituksen esitykseen laiksi margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavasta verosta annetun lain muuttamisesta, ja ed. Kaakisen lakialotteeseen laiksi margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavasta verosta.

Tanner: Kaakisen alotteessa pyritään siihen, että voim kotimainen tukkuhinta pysyisi keskimäärin 30 markkana kilolta. Hallituksen jäsenet ovat tästä asiasta neuvoteltuaan päätyneet siihen, että voim kotimainen tukkuhinta olisi pysytettävä keskimäärin 28 markkana kilolta. Hallituksen esityksessä oleva voim kotimaista tukkuhintaa koskeva 26 markan määrä olisi muutettava 28 markaksi ja perusteluissa voitaisiin mainita liukuvat rajamäärät, esim. 27-29 markkaa. Jos voim kotimainen tukkuhinta kohoaisi 29 markkaan kilolta lakkaisi vientipalkkion maksaminen kokonaan.

Margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavaa veroa koskevan lain muuttamista tarkoittava hallituksen esitys sisältää sen muutuksen nykyiseen lakiin, että margariinivero irroitettaisiin voim vientipalkkiosta. Esityksen mukaan olisi margariinin korkein vero 4 markkaa kilolta. Hallituksessa on suunniteltu, että siinä tapauksessa, jos esitys hyväksytään,

veroa perittäisiin 3 markkaa kilolta.

Harvala: Piti esityksen hyväksymistä poliittisistakin syistä tarpeellisenä. Tosin voin kotimaisen tukkuhinnan määrääminen keskimäärin 28 markaksi kilolta nostaa voin vähittäiskaupanhintaa.

Hakkila: Huomautti voin tuotantokustannusten kohoamisesta.

Linna: Hyväksyi Tannerin esityksen.

Tanner: Piti todennäköisenä sitä, että ellei hallituksen suunnitelma tule hyväksytyksi, niin silloin saattaa Kaakisen lakialote tulla hyväksytyksi.

Asiasta puhuivat vielä Kulovaara ja Syrjänen kannattaen Tannerin esityksen hyväksymistä.

Keskustelun päättyttyä päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että hallituksen margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavaa veroa koskeva lakiesitys hyväksyttäisiin siinä muodossa, että voin kotimaista tukkuhintaa koskeva 26 markan määrä muutettaisiin 28 markaksi, ja että margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavaa veroa koskevan lain muuttamista tarkoittava esitys hyväksyttäisiin sellaisenaan, ja että ed. Kaakisen lakialote hylättäisiin.

2 §.

Valtion rautateiden viran- ja toimenhaltijain palkkojen parantaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän suhtautuminen ed. Hongan rahaasia-alotteeseen 14 milj. markan suuruisen määrärahan osoittamisesta, jotta niidenkin valtion rautateiden palveluksessa olevien viran- ja toimenhaltijain palkkoja, jotka tähän asti ovat jääneet korottamatta, voitaisiin korottaa yhdellä palkkaluokalla, ja että eräitä muitakin palkkojen järjestelyjä voitaisiin toimeenpanna.

Tanner: Vuoden ajalla on hallituksen kolmen eri esityksen perusteella toimitettu huomattavia valtion viran- ja toimenhaltijain palkkojen korotuksia. Kun budjettimietintö tulee valtiovarainvaliokunnasta eduskuntaa, tullaan hallituksen taholta eduskunnalle ilmoittamaan, että hallitus tulee hoitamaan palkkakysymyksen. Luultavasti tullaan asettamaan komitea asiaa järjestämään. Tosin kysymyksen ratkaisu täten jonkin verran viivästyy.

Harvala: Lausui tyytyväisyytensä Tannerin ilmoituksen johdosta. Ryhmän ei olisi kannatettava Hongan aloitteen hyväksymistä, vaan jätettävä asia hallituksen hoidettavaksi.

Hakkila: Yhtyi edelliseen.

Linna: Karjaalla ovat rautatieläiset pitäneet kokouksen, jossa ovat lausuneet toivomuksen, että hallitus hoitaisi heidän palkkakysymystään.

Räisänen: Kiinnitti huomiota ylimääräisten vakinaisiksi nimittämisessä esiintyviin seikkoihin. Nimittämisessä ei saisi ottaa poliittisia näkökohtia huomioon.

Kuusisto: Yhtyi Räisäseen. Valiokunnan mietinnössä olisi asiasta jotakin lausuttava.

Keskustelun päättyttyä päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä ei kannattaisi Hongan aloitteen hyväksymistä, vaan, luottaen hallitukseen, jättäisi valtion viran- ja toimenhaltijain palkkakysymyksen hoitamisen kokonaisuudessaan hallituksen tehtäväksi.

3 §.

Valtakunnanoikeuden jäsenten vaali.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä nimeäisi ehdokkaikseen valtakunnanoikeuden jäsenten vaalissa seuraavat toverit: Tanner, Hakkila ja Voionmaa sekä varalle Helo.

4 §.

Suomen Pankin tilintarkastajain vaali.

Ryhmäkokoukselle ehdotetaan, että ryhmän ehdok-

kaiksi Suomen Pankin tilintarkastajain vaalissa nimettäisiin toverit: Kuusisto, Raittinen ja Hiltunen sekä varalle Lepistö, Salmenoja ja Peltonen.

5 §.

Valtiontilintarkastajain vaali.

Ryhmäkokoukselle ehdotetaan, että ryhmän ehdokkaiksi valtiontilintarkastajain vaalissa nimettäisiin toverit: Rantala ja Tuhti sekä varalle Paasonen ja Kosonen.

6 §.

Eduskunnan kirjaston johtokunnan jäsenten vaali.

Ryhmäkokoukselle ehdotetaan, että ryhmän ehdokkaaksi eduskunnan kirjaston johtokunnan jäsenten vaalissa nimettäisiin toveri Voionmaa.

7 §.

Kansakoulutoimen järjestysmuodon perusteista annetun lain 3 §:n muuttaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrittäminen ed. Takalan lakialotteeseen laiksi kansakoulutoimen järjestysmuodon perusteista annetun lain 3 §:n muuttamisesta.

Valtiovarainvaliokunta ehdottaa lausunnossaan aloitteen hylättäväksi.

Hakkila: Asiaa ei olisi ratkaistava yksityisen aloitteen pohjalla. Alote on hylättävä.

Räisänen: Alote voidaan kyllä hylätä sen perusteella, että se on Takalan tekemä. Asia on kuitenkin harkitsemisen arvoinen. Yläkouluissahan ruotsalaisten lapset saavat pakollista opetusta suomenkielistä.

Pekkala: Koska maamme ruotsinkieliset eivät ole ilmaisseet haluaan saada lapsilleen jo kansakouluissa suomenkielen opetusta, olisi epädemokraattista pakottaa vähemmistökansallisuuden lapsia opiskelemaan enemmistökansallisuuden kieltä.

Linna: Oli Takalan aloitteen hylkäämisen kannalla.

Kulovaara: Piti hyväksyttävänä sitä, että ajetaan suomenkielen etuja. Maamme ruotsinkielisillekin on etua siitä, että heidän lapsensa oppisivat enemmistön kielen. Oli kuitenkin sitä mieltä, että aloitetta ei tällä kertaa hyväksyttäisi.

Asiasta puhuivat vielä Wiik ja Syrjänen.

Keskustelun päättyttyä päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä vastustaisi Takalan aloitteen hyväksymistä.

8 §.

Puolustuslaitoksen johdon keskittäminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrittäminen hallituksen esitykseen laiksi puolustusministeriön ja yleisesikunnan viroista ja toimista.

Aattela: Puolustuslaitoksen keskittämisyritkimys on hyväksyttävä toimenpide. Ryhmähän on sitä ajanut monet vuodet. Nyt käsiteltävänä olevassa esityksessä otetaan askele tätä keskitystä kohti. Lakiesitys on varsin väkän sanova ja antaa aihetta vakavienkin muistutusten tekemiseen. Siinä ei millään tavalla määritellä puolustusneuvoston puheenjohtajan asemaa, vaikka hänelle siinä asetusehdotuksessa, joka on lähetetty puolustusasiainvaliokunnalle ja joka liittyy käsiteltävänä olevaan lakiesitykseen, on annettu varsin suuri valta. On outoa, että valtion virkaan asetetaan joku henkilö vain asetuksen määräyksellä. Tämän hyväksyminen merkitsee vaarallisen prejudikaatin muodostumista virkamiesten nimitysasioissa.

Tanner: Lakiesityksessä ei ole mitään epäilyttävää. Sen hyväksymisellä saadaan armeijan keskittäminen alullepannuksi. Upseerit astuvat nykyisen lain mukaan virkoihinsa valtakirjan saatuaan. Lakiesityksessä ehdotetaan heidät asetettavaksi virkoihinsa nimittämiskirjoilla. Tämä merkitsee sitä, että heidän erottamisensa käy mahdolliseksi. Lakiesitys olisi siis hyväksyttävä. Mitä Aattelan mainitsemaan asetukseen tulee niin sehän voidaan myöhemmin muuttaa. Huo-

mautti että puolustusneuvoston puheenjohtaja, sotamarsalkka Mannerheim on saanut ent. presidentti Svinhufvudilta verraten laajat valtuudet, jotka oikeuttavat hänet puuttumaan hyvin määrävällä tavalla armeijan ja puolustuslaitoksen asioihin. Hallituksen esityksellä pyritään määrittelemään ja rajoittamaan tätä Mannerheimin valtaa eikä suinkaan sitä lisäämään.

Kun asiasta olivat vielä puhuneet Räisänen, Aattela, Harvala ja Wiik lykättiin sen käsitteleminen johonkin myöhemmin pidettävään kokoukseen.

9 §.

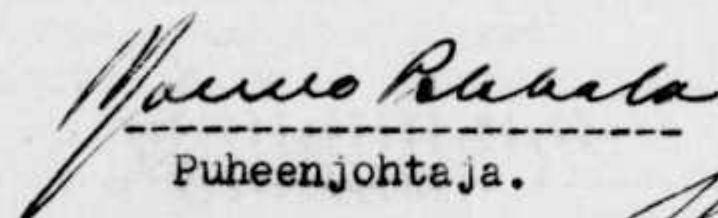
Lindströmin ja Meriläisen lahjat.

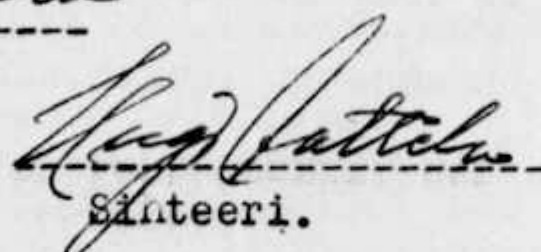
Taloudenhoitaja Kuusisto ilmoitti, että vanhan tavan mukaisesti on ryhmän jäsenelle Lindströmille annettu ryhmän puolesta lahja hänen täyttäessään 8 p:nä elokuuta 50 vuotta.

Toimenpide hyväksyttiin.

Päätettiin ryhmän jäsenelle Meriläiselle antaa ryhmän puolesta lahja hänen täyttäessään t.k:n 7 p:nä 50 vuotta.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

P ö y t ä k i r j a

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 4 p:nä marraskuuta 1937. Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi: Bryggari, Hillelä, Jokinen, K., Kivisalo, Lehtokoski, Lumme, Malkamäki, Mustasilta, Pitkäsilta, Reinikainen, Ryömä, Sillanpää ja Swentorzetski. Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Valtakunnanoikeuden jäsenten vaali.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti valtakunnanoikeuden jäsenten vaalia varten nimetä ryhmän ehdokkaiksi toverit: Tanner, Hakki ja Voionmaa sekä varalle Helo.

2 §.

Suomen Pankin tilintarkastajain vaali.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti Suomen Pankin tilintarkastajain vaalia varten nimetä ryhmän ehdokkaiksi toverit: Kuusisto, Raittinen ja Hiltunen sekä varalle Lepistö, Salmenoja ja Peltonen.

3 §.

Valtiontilintarkastajain vaali.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti valtiontilintarkastajain vaalia varten nimetä ryhmän ehdokkaiksi toverit: Rantala ja Tuhti sekä varalle Paasonen ja Kosonen.

4 §.

Eduskunnan kirjaston johtokunnan jäsenten vaali.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti eduskunnan kirjaston johtokunnan jäsenten vaalia varten ryhmän ehdokkaiksi nimetä toveri Voionmaa.

5 §.

Lähetystö.

Ryhmäkokoukseen saapui oppikoulujen rehtorien lähetystö esittämään ryhmälle toivomuksensa oppikoulujen opettajien palkkakysymyksestä. Lähetystön taholta huomautettiin m.m., että oppi-

koulujen opettajien taso on alenemassa ja syynä tähän on palkkojen alhaisuus. Oppikoulujen opettajien palkkoja ei ole vuoden 1924 jälkeen korotettu. Nyt he toivovat, että oppikoulujen opettajille annettaisiin 15 ja 20 vuoden palveluksen jälkeen yhden palkkaluokan korotus kummallakin kerralla.-Lopuksi jätti lähetystö ryhmälle kirjelmän. (Liite 1)

Ryhmän puolesta vastasi lähetystölle ryhmän puheenjohtaja P e k k a l a lausuen m.m., että ryhmä on aina tuntenut myötämielisyyttä sivistysmenojen lisäämistä kohtaan. Tulemme kiinnittämään vakavaa huomiota lähetystön esittämiin näkökohtiin, vaikka toisaalta olemmekin sitä mieltä, että valtion viran- ja toimenhaltijain palkkauskysymys on kokonaisuudessaan hoidettava hallituksesta käsin. Kiitti annetuista tiedoista.

6 §.

Margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettava vero.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen laiksi margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavasta verosta, sekä toiseen hallituksen esitykseen laiksi margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavasta verosta annetun lain muuttamisesta, ja ed. Kaakisen lakialotteeseen laiksi margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavasta verosta.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavaa veroa koskeva hallituksen lakiesitys hyväksyttäisiin siinä muodossa, että voim kotimaista tukkuhintaa koskeva 26 markan määrä muutettaisiin 28 markaksi, ja että margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavaa veroa koskevan lain muuttamista tarkoittava lakiesitys hyväksyttäisiin sellaisenaan sekä että ed. Kaakisen lakialote hylättäisiin.

Tanner: Rasvakysymys on aina ollut vaikeasti hoidettava. Asia tulee esille ainakin Kaakisen aloitteen perusteella. Voim vientipalkkio on ollut kytkettynä margariinin verottamiseen. Hallituksen jäsenten keskuudessa on voim hintakysymyksestä keskusteltu ja tultu siihen, että voim kotimainen tukkuhinta olisi pysytettävä keskimäärin 28 markkana kilolta. Tilanne on muuttunut sellaiseksi, että voim hinnan nostamispyrkimykset tuntuvat perustelluilta. Maataloushallituksen taholta toimitetuissa laskelmissa on tultu siihen tulokseen, että voim tuotantokustannukset nousevat tällä hetkellä 30 - 32 markkaan kilolta. Hallituspiireissä on ajateltu, että hallituksen taholta tulitaisiin eduskunnalle ilmoittamaan, että voim kotimainen tukkuhinta olisi pidettävä keskimäärin 28 markkana kilolta.

Toinen hallituksen lakiesitys tarkoittaa margariinivalmisteista ja rehuaineista suoritettavaa veroa koskevan lain muuttamista siten, että margariinivero irroitettaisiin voim vientipalkkiosta. Tämä vero tuottaa tänä vuonna 50-60 miljoonaa markkaa. Tällä hetkellä on asema sellainen, että voista ei makseta vientipalkkiota ei margariinista makseta veroa. Hallitus ehdottaa, että margariinin korkein vero olisi 4 mk. kilolta. Hallituksessa on suunniteltu, että siinä tapauksessa, jos esitys hyväksytään, vero määrättäisiin 3 markaksi kilolta.

Salmenoja: Selosti miten ryhmä on tähän asiaan aikaisemmin suhtautunut. Ei vastustanut v.v. ehdotuksen hyväksymistä.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin v.v. ehdotus.

7 §.

Lähetystö.

Ryhmäkokoukseen saapui valtion rautateiden virkailijakunnan lähetystö esittämään ryhmälle toivomuksensa rautateiden virkailijakunnan palkkakysymyksestä. Lähetystön taholta lausuttiin m.m., että viimeksi toimeenpannut tasoitukset palkoissa ovat virkailijakunnan keskuudessa herättäneet tyytymättömyyttä, varsinkin niissä, jotka ovat jääneet korotuksista

osattomiksi. Myös yleistä palkkojen korotusta toivotaan. Lopuksi lausuttiin lähetystön puolesta toivomus, että ryhmä tekisi parhaansa rautateiden virkailijakunnan palkkojen korottamiseksi.

Lähetystölle vastasi ryhmän puolesta puheenjohtaja P e k k a l a lausuen m.m., että näyttää siltä että tyytymättömyyttä palkkakysymyksessä ilmenee melko yleisesti valtion viran- ja toimenhaltijain keskuudessa. Ryhmä tulee kiinnittämään vakavaa huomiota lähetystön esittämiin seikkoihin.

8 §.

Valtion rautateiden viran- ja toimenhaltijain palkkojen parantaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän suhtautuminen ed. Hongan rahaasia-alotteeseen 14 milj. markan suuruisen määrärahan osoittamisesta, jotta niidenkin valtion rautateiden palveluksessa olevien viran- ja toimenhaltijain palkkoja, jotka tähän asti ovat jääneet korottamatta, voitaisiin korottaa yhdellä palkkaluokalla, ja että eräitä muitakin palkkojen järjestelyjä voitaisiin toimeenpanna.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä ei kannattaisi Hongan aloitteen hyväksymistä, vaan, luottaen hallitukseen, jättäisi valtion viran- ja toimenhaltijain palkkakysymyksen hoitamisen kokonaisuudessaan hallituksen tehtäväksi.

Hyväksyttiin v.v. ehdotus yksimielisesti.

9 §.

Kansakoulutoimen järjestysmuodon perusteista annetun lain 3 §:n muuttaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrittäminen ed. Takalan lakialotteeseen laiksi kansakoulutoimen järjestysmuodon perusteista annetun lain 3 §:n muuttamisesta.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä vastustaisi aloitteen hyväksymistä.

Raatikainen, J.: Me emme voi hyväksyä jyrkkää aitosuomalaisuuskantaa, mutta emme myöskään jyrk-

kää ruotsalaiskantaa, joten meidän on tätä kysymystä käsiteltävä asiallisesti. Eräät sivistysvaliokunnan jäsenet tulevat ehdottamaan eduskunnan hyväksyttäväksi ponnin, jossa annettaisiin hallituksen tehtäväksi harkita olisiko ruotsinkielisissä kansakouluissa annettava suomenkielen opetusta. Tämän ponnin hyväksymisellä saataisiin asia pois päiväjärjestyksestä. Ehdotti, että ryhmän jäsenille annettaisiin "vapaa kädet".

Sundström: Piti suomenkielen opettamista ruotsinkielisille kansakoululapsille tarpeellisenä. Ei pitänyt tätä pyrkimystä minään aitosuomalaisuuden ilmauksena. Asian johdosta voitaisiin hyväksyä sen tapainen ponsi kuin тов. J. Raatikainen mainitsi.

Hakkila: Aloite olisi hylättävä eikä ponninkaan hyväksyminen ole tarpeellista.

Kilpi: Kouluhallituksen ruotsinkielinen edustaja sivistysvaliokunnassa kuultuna vastusti aloitteen hyväksymistä, koska tällä tavoin järjestetty suomenkielen opetus ruotsinkielisissä kansakouluissa katsottaisiin pakoksi. Vastusti aloitteen hyväksymistä.

Kulovaara: Jos tämä asia järjestetään sillä tavalla, että siinä ilmenee pakotusta, herättää se vastenmielisyyttä suomenkielen opiskelua kohtaan. Aloite olisi hylättävä.

Kuittinen: Puhui aloitteen ja ponnin hyväksymistä vastaan.

Wirtanen: Me ryhmän ruotsinkieliset jäsenet olemme yksimielisesti v.v. ehdotuksen kannalla. Jos aloite tästä asiasta tehdään, olisi se tehtävä ruotsinkielisen väestöryhmän taholta.

Rantala: Aloitteen toteuttaminen merkitsee huomattavia lisämenoja valtiolle. Yhtyi v.v. ehdotukseen. Ponninkaan hyväksyminen on tuskin tarpeellista.

Raatikainen, J.: Puhui vielä ponnin hyväksymisen puolesta. Asia palaa uudelleen eduskunnan käsiteltäväksi.

Halonen: Sanoi saaneensa sellaisen käsityksen, että vähävaraisen ruotsinkielisen väestön taholla toivotaan, että heidän lapsensa oppisivat suomea.

Wiik: Huomautti että ruotsalainen kansanpuolue ei edusta koko maamme ruotsinkielistä väestöä.

Voionmaa: On väärin ilman ruotsinkielisen väestön taholta tulevaa aloitetta pakottaa heidän lapsensa opiskelemaan suomenkieltä. Kulttuuriautonomiaa on sen verran kunnioitettava, ettei eduskunnan taholta harjoiteta tämänluontoista pakotusta. Alote on hylättävä.

Wenman: Käytti ruotsinkielisen puheenvuoron, jonka puheenjohtaja tulkitse suomeksi. Puhuja yhtyi pääasiassa Voionmaan lausuntoon. Sillä seudulla missä hän asuu, ruotsalainen väestö kannattaa suomenkielen oppimista.

Keskustelun päätettyä hyväksyttiin v.v. ehdotus.

V a k u u d e k s i :

Mauno Rauhala
Puheenjohtaja.

Harjo Penttilä
Sihteeri.

T a r k i s t e t t u :

Jussi Rautakari

Alpo Lumme

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 11 p:nä marraskuuta 1937. Saapuvilla olivat: Harvala, Kuusisto, Lehtokoski, Lonkainen, Salmenoja, Syrjänen, Tolonen, Wiik ja Aattela sekä ministerit Ryömä ja Tanner. Puhetta johti Harvala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Uusi jäsen valmistusvaliokuntaan.

Todettiin että Salmenoja on valittu edustamaan pankkivaliokunnan meikäläistä valiokuntaryhmää valmistusvaliokunnassa.

2 §.

Rikoslain 38 luvun 6 ja 9 §:n muuttaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen laiksi rikoslain 38 luvun 6 ja 9 §:n muuttamisesta.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä kannattaisi lakiesityksen hyväksymistä.

3 §.

Konkurssisäännön väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain sekä akordilain voimassaoloaika.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän suhtautuminen hallituksen esitykseen laeiksi konkurssisäännön väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain sekä akordilain voimassaoloajasta. (Esityksen mukaan tulisivat lait olemaan voimassa vuoden 1942 loppuun saakka.)

Ryhmäkokoukselle ehdotetaan, että ryhmä kannattaisi lakiesityksien hyväksymistä.

4 §.

Moottoriajoneuvoliikenteestä annetun lain muuttaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän suhtautuminen hallituksen esitykseen laiksi moottoriajoneuvoliikentees-

tä annetun lain muuttamisesta.

Ryhmäkokoukselle ehdotetaan, että ryhmä kannattaisi lakiesityksen hyväksymistä.

5 §.

Viron kanssa tehdyn kauppa- ja merenkulkusopimuksen toisen lisäsopimuksen hyväksyminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrittäminen hallituksen esitykseen Viron kanssa tehdyn kauppa- ja merenkulkusopimuksen toisen lisäsopimuksen hyväksymisestä.

Lyhyen keskustelun jälkeen päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä hyväksyisi hallituksen esityksen.

6 §.

Ryhmän jäsenten illanvietto.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että entiseen tapaan järjestettäisiin joulukuun 7 päivän illaksi ryhmän jäsenten keskeinen illanvietto, jossa suoritettaisiin ohjelmaa sekä juotaisiin yhdessä kahvit ja syötäisiin puuro. Ryhmän jäsenet pääsisivät juhlaan maksutta, mutta vieraistaan olisi heidän maksettava 10 markkaa hengeltä. Juhlaan kutsuttaisiin vieraisiksi puoluetta lähellä olevia ylioppilaita sekä puoluesihteerin, järjestösihteerin, ministeri Salovaara ja S.S:n päätoimittaja.

Edelleen ehdotetaan, että juhlan järjestämisestä huoleentimaan valittaisiin toverit Lehtokoski, Sillanpää ja Aattela, ja että ryhmän varoista myönnettäisiin 4000 markkaa käyttövaroina juhlan järjestämistä varten.

7 §.

Puumalan kunnan huoltolautakunnan jäsenten vaalia koskeva valituskirjelmä.

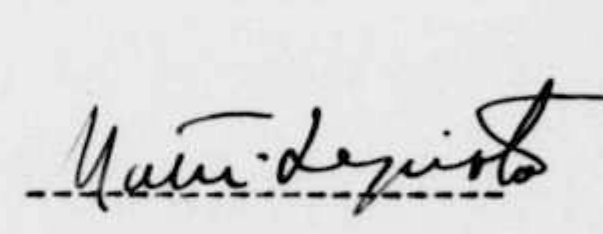
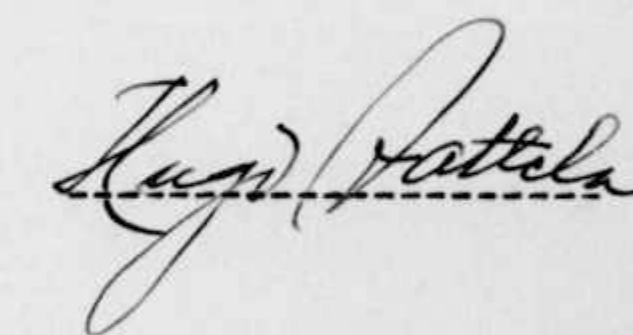
Tolonen esitti Puumalan kunnan huoltolautakunnan jäsenten vaalin johdosta tehdyn valituskirjelmän, selostaen samalla sanotussa kunnassa toimitettua huoltolautakunnan jäsenten vaalia, jota ei oltu toimitettu suhteellista vaalitapaa noudattaen, mistä oli ollut seurauksena, että kunnan huoltolautakuntaan ei

Sosialidemokraattiselle Eduskuntaryhmälle.

Viitaten viime kevättalvella ryhmän toimesta ja kustannuksella alullepantuun ryhmän jäsenten ruotsinkielen opiskeluun anomme, että ryhmä suostuisi sanotun opiskelutoiminnan jatkamiseen myöntämällä varoistaan määrärahan ruotsinkielisen opettajan palkan maksamista varten. Tarkoituksemme on, että opiskelutoiminta aloitettaisiin lähipäivinä. Opiskeluun on ilmoittanut osallistuvansa seuraavat ryhmän jäsenet: Rantala, Juutilainen, Raatikainen, U. Helenius, Linna, Syrjänen, Lepistö ja Aattela.

Helsingissä 4 p:nä marraskuuta 1937.

Toverillisesti:

ollut tullut valituksi yhtään sosialidemokraattia. Ehdotti että ryhmän taholta lausuttaisiin hallituksen jäsenille toivomus, että hallitus ryhtyisi asianmukaisiin toimenpiteisiin ilmenneiden epäkohtien korjaamiseksi.

Lonkainen: Yhtyi Tolosen lausuntoon.

Syrjänen: Asian käsittely olisi siirrettävä siksi kunnes huoltolakien tarkistus kokonaisuudessaan tulee esille.

Kuusisto: On tarpeetonta saattaa tätä asiaa ryhmän käsiteltäväksi.

Aattela: Yhtyi Kuusiston lausuntoon.

Lehtokoski: Ehdotti että w.v. valtuuttaisi Tolosen ja Syrjäsen neuvottelemaan asiasta sosialiministeri Fagerholmin kanssa.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin Lehtokosken ehdotus.

8 §.

Ryhmän jäsenten ruotsinkielen opiskelun järjestäminen.

Puheenjohtaja esitti ryhmän jäsenten Lepistön ja Aattelan kirjallisen pyynnön, että ryhmä suostuisi jatkamaan viime kevättalvella ryhmän toimesta aloitettua ryhmän jäsenten ruotsinkielen opiskelua myöntämällä varoistaan määrärahan ruotsinkielen opettajan palkan maksamista varten. (Liite 1)

Aattela: Selosti millä tavalla opiskelua oli viime kevättalvella harjoitettu.

Lehtokoski: Ruotsinkielen opettajana on ollut maisteri Heikel, joka on ruotsinkielen opettajana m.m. Helsingin työväenopistossa. Hän on laskuttanut 70 markkaa kahdelta viikkotunnilta. Kannatti opiskelutoiminnan jatkamista ryhmän varoilla.

Ryömä: Piti tärkeänä että ryhmän jäsenet harrastavat opiskelua.

Harvala: Ryhmän varoja ei olisi tähän tarkoitukseen käytettävä.

Syrjänen: Ei vastustanut varojen myöntämistä.

Tolonen: Ei halunut vastustaa asiaa, mutta oli sitä mieltä, että opiskelijat maksaisivat opettajan palkasta 1/3 ja ryhmä maksaisi lopun.

Lonkainen: Kannatti Lehtokosken esitystä.

Lehtokoski: Ilmoitti että opiskelun järjestäminen tulisi syystalven osalta ryhmälle maksamaan noin 560 markkaa.

Keskustelun päätyttyä päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että tehtyyn anomukseen suostuttaisiin, ja että entinen n.s. opiskelutoimikunta, johon kuuluvat Lehtokoski, Voionmaa ja Wiik, hoitaisi asian käytännöllisen puolen.

9 §.

Määrärahan myöntäminen Valpas-Hännisen muistokiveä varten.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että Valpas-Hännisen muistokiven pystyttämistä varten perustetulle rahastolle myönnettäisiin ryhmän varoista 300 markkaa, ja että ryhmän jäsenen Ampujan tehtäväksi annettaisiin kerätä ryhmän jäseniltä lisää varoja tähän tarkoitukseen.

10 §.

Puolustuslaitoksen johdon keskittäminen.

Otettiin uudelleen käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen laiksi puolustusministeriön ja yleisesikunnan viroista ja toimista.

Lyhyen keskustelun jälkeen päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä kannattaisi hallituksen esityksen hyväksymistä, ja että puolustusasiainvaliokunnan mietinnön perusteluihin olisi meikäläisten taholta koetettava saada lausuma, jossa sanottaisiin, ettei uusia valtion virkoja olisi perustettava ilman lainsäädäntötoimenpidettä.

11 §.

Etsivän keskuspoliisin uudistaminen.

Wiik: Tiedusteli läsnäolevilta hallituksen jäseniltä mihin toimenpiteisiin hallitus on ryhtynyt sen eduskunnan päätöksen johdosta, joka koskee etsi-

vän keskuspoliisin uudistamista.

Ryömä: Ilmoitti että asia on sisäministeri Kekkosen hoidettavana.

Wiik: Ehdotti että asian johdosta tehtäisiin hallitukselle kysely.

Ehdotusta ei kannatettu.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että asia ei tällä kertaa anna aiheutta toimenpiteisiin.

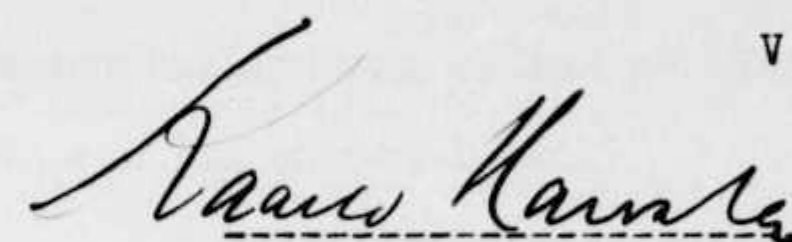
12 §.

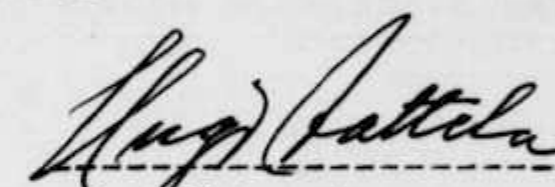
Lomanpyyntöjä.

Kuittinen pyysi lomaa eduskuntatyöstä t.k:n 16 päiväksi, samoin Rapo 18-20 päiviksi.

Pyyntöjä puolletaan.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 11 p:nä marraskuuta 1937. Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi: Andersson, Eskola, Fagerholm, Hakkila, Karjalainen, Kilpi, Kivisalo, Komu, Kujala, Kulovaara, Lehikoinen, Linna, Marttila, Muhonen, Pekkala, Penttala, Pitkäsilta, Räisänen, Sillanpää, Sinisalo, Sundström, Swentorzetski, Virtanen, Voionmaa ja Väisänen. Puhetta johti Harvala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Rikoslain 38 luvun 6 ja 9 §:n muuttaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen laiksi rikoslain 38 luvun 6 ja 9 §:n muuttamisesta.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti kannattaa lakiesityksen hyväksymistä.

2 §.

Konkurssisäännön väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain sekä akordilain voimassaoloaika.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen laeiksi konkurssisäännön väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain sekä akordilain voimassaoloajasta.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti kannattaa lakiesityksien hyväksymistä.

3 §.

Moottoriajoneuvoliikenteestä annetun lain muuttaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän suhtautuminen hallituksen esitykseen laiksi moottoriajoneuvoliikenteestä annetun lain muuttamisesta.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti kannattaa lakiesityksen hyväksymistä.

4 §.

Viron kanssa tehdyn kauppa- ja merenkulkusopimuksen toisen lisäsopimuksen hyväksyminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen Viron kanssa tehdyn kauppa- ja merenkulkusopimuksen toisen lisäsopimuksen hyväksymisestä.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti kannattaa hallituksen esityksen hyväksymistä.

5 §.

Puolustuslaitoksen johdon keskittäminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen laiksi puolustusministeriön ja yleisesikunnan viroista ja toimista.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä kannattaisi hallituksen esityksen hyväksymistä, ja että puolustusasiainvaliokunnan mietinnön perusteluihin olisi meikäläisten taholta koetettava saada lausuma, jossa sanottaisiin, ettei uusia valtion virkoja olisi perustettava ilman lainsäädäntötoimenpidettä.

Jokinen, K.: Sanoi suhtautuvansa epäillen lain hyväksymiseen.

Aattela: Ryhmä on monet vuodet ajanut puolustuslaitoksen keskittämisasiaa. Nyt käsiteltävänä olevassa esityksessä otetaan askel keskittämistä kohti. Lakiesitys on tosin varsin vähän sanova ja antaa aihetta vakavienkin muistutusten tekemiseen. Siinähan ei ollenkaan määritellä puolustusneuvoston puheenjohtajan asemaa ja tehtäviä vaikka hänelle on suunniteltu annettavaksi varsin suuri valta. On outoa, että huomattavaan valtion virkaan asetetaan joku henkilö vain asetuksen määräyksellä. Tämän hyväksyminen merkitsee vaarallisen ennakkopäätöksen tekoa virkamiesten nimitysasiassa.

Hiltunen: Oli lakiesityksen hyväksymisen kannalla.

Lepistö: Tällä lailla vahvistetaan puolustusneuvoston puheenjohtajan asema. Olisi ollut parempi, jos v.v. olisi tullut siihen tulokseen, että asian rat-

kaisu lykättäisiin vuodella eteenpäin.

Paasonen: Puhui lakiesityksen hyväksymisen puolesta.

Ryömä: Kannatti v.v. ehdotuksen hyväksymistä.

Peltonen: Selosti asian käsittelyä puolustusasiainvaliokunnan jaostossa. Oli esityksen hyväksymisen kannalla. Huomautti samoista seikoista kuin Aattelakin.

Kääriäinen: Ehdotti että asia pantaisiin pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Lepistö: Lakiin ei pitäisi ottaa määräystä puolustusneuvoston puheenjohtajasta.

Wiik: Kannatti Kääriäisen ehdotusta.

Ryömä: Yhtyi Lepistön viimeiseen lausuntoon.

Puheenvuorot rajoitettiin.

Reinikainen: Ryhmä näyttää olevan jokseenkin yksimielinen lain hyväksymisestä. Asian johdosta voitaisiin vielä kutsua ryhmä koolle, jos tarve vaatii.

Kuusisto: Oli v.v. ehdotuksen kannalla.

Tanner: Hallituksen ohjelmaan sisältyi m.m. lupaus puolustuslaitoksen johdon keskittämisestä. Puolustusasiainvaliokunnalle nähtäväksi lähetetty asetusehdotus on keskeneräinen, sillä siitä ei vastaa kukaan.

Keskustelun päättyttyä hylättiin valtavalla äänen enemmistöllä (ääniä ei laskettu) Kääriäisen pöydällepanoehdotus.

Tämän jälkeen hyväksyttiin v.v. ehdotus.

6 §.

Nimetään jäsenehdokas työväenasiainvaliokuntaan.

Päätettiin tov. Fagerholmin tilalle, joka ministeriksi nimittämisen johdosta on joutunut eroamaan työväenasiainvaliokunnasta, ehdottaa valittavaksi sanottuun valiokuntaan tov. Huttunen.

7 §.

Nimetään varajäsenehdokas ulkoasiainvaliokuntaan.

Päätettiin ehdottaa tov. Huttunen valittavaksi varajäseneksi tov. Fagerholmin tilalle ulkoasiainvaliokuntaan.

Määrärahan myöntäminen Valpas-Hännisen muistokiveä varten.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että Valpas-Hännisen muistokiven pystyttämistä varten perustetulle rahastolle myönnettäisiin sanotun rahaston anomuksen perusteella 300 markkaa, ja että ryhmän jäsenen Ampujan tehtäväksi annettaisiin kerätä ryhmän jäseniltä lisää varoja tähän tarkoitukseen.

Ampuja: Ehdotti että ryhmän varoista myönnettäisiin e.m. tarkoitukseen 500 markkaa.

Ehdotusta kannatettiin.

Keskustelun päätyttyä toimitetussa äänestyksessä hyväksyttiin v.v. ehdotus 20 äänellä 19 ääntä vastaan, jotka annettiin Ampujan ehdotuksen puolesta.

Ryhmän jäsenten illanvieton järjestäminen.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että entiseen tapaan järjestettäisiin joulukuun 7 päivän illaksi ryhmän jäsenten keskeinen illanvietto, jossa suoritettaisiin ohjelmaa sekä juotaisiin yhdessä kahvia ja syötäisiin puuroa. Ryhmän jäsenet pääsisivät juhlaan maksutta, mutta vieraistaan olisi heidän maksettava 10 markkaa hengeltä. Juhlaan kutsuttaisiin vieraksi puoluetta lähellä olevia ylioppilaita sekä puoluesihteerin, järjestösihteerin, ministerin Salovaara ja S.S:n päätoimittaja.

Edelleen v.v. ehdotti, että juhlan järjestelyistä huolehtimaan valittaisiin toverit Lehtokoski, Siljanpää ja Aattela, ja että ryhmän varoista myönnettäisiin juhlatoimikunnalle käyttövaroiksi 4000 markkaa juhlan järjestämistä varten.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lomanpyyntöjä.

Kuittinen pyysi lomaa eduskuntatyöstä t.k:n 16 päiväksi, samoin Rapo 18-20 päiviksi.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksesta pyyntöihin suostuttiin.

Edustajan valitseminen puolueuuevoston kokoukseen.

Ryhmän edustajaksi 14/11-37 pidettävään puolueuuevoston kokoukseen valittiin ryhmän toinen sihteeri Lonkainen.

Vakuudeksi:

Kaar Kauri
Puheenjohtaja.

Uusi Peltola
Sihteeri.

Tarkistettu:

J. Peltonen.

Albin Koponen

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 18 p:nä marraskuuta 1937. Saapuvilla olivat: Hakkila, Harvala, Komu, Kuusisto, Lehtokoski, Linna, Lonkainen, Marttila, Pekkala, Räisänen, Sillanpää, Syrjänen, Tolonen, Wiik ja Aattela sekä ministerit Fagerholm ja Tanner. Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Talousarviokeskustelun hoitaminen.

Ryhmäkokoukselle ehdotetaan, että talousarvion yleiskeskustelussa esiintyisi ryhmän puhujana Salmenoja, ja että eri pääluokkien kohdalla suoritettavassa yleiskeskustelussa puhuisivat Hiltunen (9 Pl.), Rantala (10 Pl.), Wiik (6 Pl.), Aattela (14 Pl.) ja Kuusisto (12 Pl.).

2 §.

Määrätään seuraavan v.v. kokouksen aika.

Päätettiin että v.v. kokoontuu huomana heti eduskunnan istunnon päätyttyä tahi keskeytyttyä keskustelemaan talousarviesityksestä.

3 §.

Valitaan edustajat TUL:n liittokokoukseen.

Ryhmälle saapuneen kutsun perusteella päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmän edustajiksi TUL:n liittokokoukseen valittaisiin Pekkala ja Rantala.

Tämän yhteydessä päätettiin, että ryhmä ei puutu TUL:n ja SVUL:n yhteistoimintakysymykseen.

4 §.

Lomanpyyntö.

Peltonen pyysi kunnallisen tehtävän vuoksi lomaa eduskuntatyöstä t.k:n 19 päiväksi.

Pyyntöä puolletaan.

Vaalilakien muuttaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen edustajanvaaleista annetun lain ja niiden valitsijamiesten valitsemisesta, jotka toimittavat tasavallan presidentin vaalin, annetun lain muuttamisesta, sekä ed. Kuusiston lakialotteeseen laiksi Uudenmaan läänin vaalipiirin jakamisesta.

Wiik: Puhui Kuusiston aloitteesta. Vastusti aloitteen hyväksymistä, koska se johtaisi m.m. edustajain tason laskemiseen.

Kuusisto: Puhui aloitteensa hyväksymisen puolesta. Uudenmaan läänin vaalipiiri on erikoisasemassa muihin vaalipiireihin verraten, koska se on niistä huomattavasti suurempi. Nykyinen olotila johtaa siihen, että maaseutuedustus tästä vaalipiiristä häviää. Puoluekäsityksessä ratkaisee pääkaupunki kutka tulevat listoille asetetuiksi. Jaon kautta ryhmä voittaisi yhden paikan ja IKL menettäisi ainoan paikkansa, joka sillä tästä piiristä on. Ryhmän jäsenille olisi annettava ainakin "vapaat kädet" tässä asiassa.

Tanner: Myönsi että Kuusiston esittämissä seikoissa on paljon oikeatakin. Jos nyt kuitenkin otetaan esille Uudenmaan läänin vaalipiirin jakaminen, niin se tuo esiin myöskin Vaasan läänin vaalipiirien rajojen muuttamiskysymyksen. Tästä johtuu, että Lapin läänin vaalipiirikysymystä ei saada järjestykseen kuten hallitus ehdottaa. Olisi siis tällä kertaa tyydyttävä hallituksen esityksen hyväksymiseen.

Komu: Piti pahana sitä, että hallitus ehdottaa esityksessään Loimaan kauppalan siirtämistä Turun läänin eteläiseen vaalipiiriin. Vastusti Kuusiston aloitteen hyväksymistä.

Hakkila: Yhtyi Komun lausuntoon Loimaan kauppalaa koskevassa asiassa. Vastusti Uudenmaan läänin vaalipiirin jakamista.

Harvala: Oli myönteellinen Kuusiston ehdotukselle, mutta oli sitä mieltä, että se olisi täl-

lä kertaa hylättävä. Turun läänin vaalipiirien rajoja ei olisi nyt muutettava.

Lonkainen: Maalaisliittolaiset ajavat nyt erittäin innokkaasti Vaasan läänin vaalipiirien rajojen muuttamisasiaa. He ovat myöskin Uudenmaan läänin vaalipiirin jakamisen kannalla.

Linna: Uudenmaan maaseutuväestö on tiukasti vaalipiirin jakamisen kannalla. Kannatti Kuusiston aloitteen hyväksymistä.

Lehtokoski: Kannatti hallituksen esitystä Turun läänin vaalipiirien rajojen muuttamisessa.

Tanner: Ehkä olisi parempi ettei otettaisi ollenkaan esille uusia jakosuunnitelmia. Jos Turun ja Porin piirin välillä on riitaa rajoista, niin jätettäköön tämä pois hallituksen esityksestä. Ruotsalaiset vastustavat kiivaasti Vaasan läänin vaalipiirien rajojen muuttamista.

Keskustelun päätyttyä päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä kannattaisi hallituksen esityksen hyväksymistä niin muutettuna, että Turun ja Porin läänin vaalipiirien rajoja ei muuteta, ja että ryhmä vastustaisi Vaasan läänin vaalipiirien rajojen muuttamista sekä Kuusiston aloitteen hyväksymistä.

Luonnonsuojelualueiden perustaminen valtionmaille.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä kannattaisi otsakkeessa mainitun hallituksen esityksen hyväksymistä.

V a k u u d e k s i :

Jouko Ruuska
Puheenjohtaja.

Harjo Penttilä
Sihteeri.

P ö y t ä k i r j a =====

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 18 p:nä marraskuuta 1937. Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi: Hiilelä, Jokinen, K., Kilpi, Koponen, Kulovaara, Kääriäinen, Lepistö, Muhonen, Peltonen, Raatikainen, J., Rapo, Reinikainen, Ryömä, Salmenoja, Sinisalo, Swentorzetski, Voionmaa ja Väisänen. Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Lomanpyyntö.

Peltonen pyysi kunnallisen tehtävän vuoksi lomaa eduskuntatyöstä t.k:n 19 päiväksi.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksesta pyyntöön suostuttiin.

2 §.

Valitaan edustajat TUL:n liittokokoukseen.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksesta valittiin ryhmän edustajiksi 21.11-37 alkavaan TUL:n liittokokoukseen P e k k a l a ja R a n t a l a .

3 §.

Talousarviokeskustelun hoitaminen.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksesta päätettiin, että talousarvion yleiskeskustelussa esiintyy ryhmän puhujana S a l m e n o j a , ja että eri pääluokkien kohdalla suoritettavassa yleiskeskustelussa puhuvat: W i i k (6 Pl.), H i l t u n e n (9 Pl.), R a n t a l a (10 Pl.), K u u s i s t o (12 Pl.) ja A a t t e l a (14 Pl.).

4 §.

Vaalilakien muuttaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän suhtautuminen hallituksen esitykseen edustajanvaaleista annetun lain ja niiden valitsijamiesten valitsemisesta, jotka toimittavat tasavallan presidentin vaalin, annetun lain muuttamisesta, sekä ed. Kuusiston lakialotteeseen laik-

si Uudenmaan läänin vaalipiirin jakamisesta.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä kannattaisi hallituksen esityksen hyväksymistä niin muutettuna, että Turun ja Porin läänin vaalipiirien rajoja ei muutettaisi, ja että ryhmä vastustaisi Vaasan läänin vaalipiirien rajojen muuttamista sekä tov. Kuusiston aloitteen hyväksymistä.

Rantala: Ehdotti että ryhmä kannattaisi hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Komu: Puhui v.v. ehdotuksen hyväksymisen puolesta. Sanoi etteivät Turun - Porin läänin eteläisen vaalipiirin sosialidemokraatit voi pitää hallussaan sitä edustajapaikkaa, jonka pohjoisen vaalipiirin sosialidemokraatit menettävät. Puolue menettää siis yhden edustajapaikan.

Kivisalo: Ehdotti että ryhmän jäsenille annettaisiin Turun ja Porin läänin vaalipiirien rajojen muuttamisasiassa "vapaat kädet".

Kuusisto: Puhui aloitteensa hyväksymisen puolesta. Vaikka Uudenmaan läänin vaalipiiri jaettaisiinkin kahtia jäisi kumpaankin vielä 15 edustajapaikkaa nykyisen väkiluvun perusteella. Maaseutu kannattaa vaalipiirin jakamista. Ehdotti että ryhmän jäsenille annettaisiin "vapaat kädet" myöskin Uudenmaan läänin vaalipiirin jakokysymyksessä.

Lehikoinen: Yhtyi v.v. ehdotukseen.

Perho: Puhui hallituksen esityksen puolesta. Puolueen yleisedun mukaista on, että Turun ja Porin läänin vaalipiirien rajoja muutetaan hallituksen esityksessä ehdotetulla tavalla.

Helenius: Loimaan, Alastaron, Metsämaan ja Mellilän kuntien alueella olevat puoluejärjestömme kannattavat hallituksen esityksessä ehdotettua vaalipiirien rajojen muutosta. Kannatti hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Linna: Kannatti Kuusiston aloitteen hyväksymistä. Maaseutu on tästä asiasta yksimielinen. Ihmetteli miksi Uudenmaan läänin vaalipiirin jakamista

vastustetaan, kun sen toteuttamisella puolue voittaisi yhden edustajapaikan. Oli myöskin Vaasan läänin vaalipiirien rajojen muuttamisen kannalla.

Penttala: Puhui Vaasan läänin vaalipiirien rajojen muuttamisen tarpeellisuudesta.

Keskustelun päätyttyä tehtiin ensin päätös Turun ja Porin läänin vaalipiirien rajojen muuttamiskysymyksestä. Toimitetussa äänestyksessä annettiin Rantalan ehdotuksen puolesta 26 ääntä ja v.v. ehdotuksen puolesta 25 ääntä, joten Rantalan ehdotus oli tullut hyväksytyksi. Tämän jälkeen päätettiin ryhmän jäsenille antaa tässä asiassa "vapaat kädet".

Tämän jälkeen hyväksyttiin Kuusiston ehdotus myöntämällä ryhmän jäsenille "vapaat kädet" myöskin Uudenmaan läänin vaalipiirin jakokysymyksessä.

Vaasan läänin vaalipiirien rajojen muuttamiskysymyksestä hyväksyttiin v.v. ehdotus.

5 §.

Luonnonsuojelualueiden perustaminen
valtionmaille.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrittäminen hallituksen esitykseen eräiden luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti kannattaa hallituksen esityksen hyväksymistä.

V a k u u d e k s i :

Mauno Rantala
Puheenjohtaja.

Isak Penttala
Sihteeri.

T a r k i s t e t t u :

Yrjö Helenius

Isak Penttala

Pöytäkirja
=====

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 22 p:nä marraskuuta 1937. Saapuvilla olivat: Harvala, Komu, Lehtokoski, Pekkala, Reinikainen, Salmenoja, Tolonen ja Aattela sekä ministeri Tanner. Puhetta johti Pekkala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Lomapyyntöjä.

Tanner pyysi ulkomaanmatkan vuoksi vapautusta eduskuntatyöstä t.k:n 27 päivästä alkaen viikon ajaksi.

Rantala pyysi puhujamatkan vuoksi lomaa joulukuun 5 päiväksi.

Pyyntöjä puolletaan.

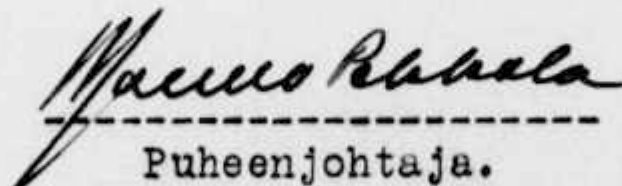
2 §.

Puhujapyynnöt itsenäisyyspäivän aikana.

Puheenjohtaja ilmoitti, että eräät ryhmän jäsenet ovat tiedustelleet, onko sopivaa, että osa ryhmän jäseniä menee itsenäisyyspäivänä puhujamatkoille, koska he eivät silloin voisi osallistua eduskunnassa pidettävään juhlaistuntoon.

Lyhyen keskustelun jälkeen päätettiin, ettei valmistusvaliokunta aseta ryhmän jäsenten puhujamatkoille itsenäisyyspäivän aikana esteitä.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

P ö y t ä k i r j a

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa eduskuntatalossa 23 p:nä marraskuuta 1937. Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi: Aarniokoski, Andersson, Bryggari, Hakila, Hiilelä, Jokinen, E., Jokinen, K., Kivisalo, Koivulah-ti-Lehto, Kujala, Lonkainen, Paasonen, Pekkala, Pyy, Reinikainen, Swentorzetski, Voionmaa ja Väisänen. Puhetta johti Harvala ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Päätetään talousarvion käsittelyssä noudatettavasta menettelytavasta.

Keskusteltiin talousarvion käsittelyssä noudatettavasta menettelytavasta.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä päättäisi pidättäytyä valtiovarainvaliokunnan ehdotuksiin sisällymättömien rahaasia-alotteiden ajamisesta eduskuntakäsittelyssä, samoin myös yksityisiin vastalauseisiin sisältyvistä menojen lisäyksistä, sekä tyytyisi pääasiassa niihin muutosehdotuksiin, jotka sisältyvät ryhmän valtiovarainvaliokunnassa olevien jäsenten yleiseen vastalauseeseen. Paikallisia alotteita tehneet voisivat alotteittensa puolesta puhua, mutta ei ryhmä ryhmänä niitä kannattaa.

Tolonen: Piti tärkeänä sitä, että ryhmän jäset saavat paikallisluntoisissa kysymyksissä äänellään kannattaa asiaa ja puhuakin sen puolesta.

Räisänen: Oli sitä mieltä, että hyvin asioiden, vaikkapa ne olisivat yleisluntoisempaakin laatua, puolesta saisi ainakin puhua.

Lehikoinen: Puhui sairaalamäärärahojen lisäämisen tarpeellisuudesta.

Pitkäsilta: Toivoi saavansa äänestää maailman hiihtomestaruuskilpailujen määrärahaa koskevan alotteen puolesta, koska kilpailut toimeenpannaan Lahdessa.

Rantala: Ryhmän olisi päätettävä siitä, olisiko yleiperusteluihin otettava lausuma viran- ja toimenhaltijain palkkojen parantamisesta.

Kääräinen: Ilmoitti, "että jos porvari tekee hyviä ehdotuksia, niin Heikki Käenestään niiden puolesta".

Harvala: Valtiovarainvaliokunnan mietintöä ei olisi syytä repiä rikki. Ryhmän jäsenten ei pitäisi kannattaa sellaisia asioita, jotka merkitsevät huomattavia lisäyksiä talousarvioon.

Ampuja: On jouduttu väärälle tolalle, kun yritetään sitoa ryhmän jäsenet noudattamaan valtiovarainvaliokunnan mietintöä. Nyt olisi viimeinen tilaisuus tehdä siihen korjauksia. Työväärä- rahoihin olisi tehtävä lisäyksiä. Perushankinta- määrärahoja olisi vähennettävä. Ehdotti että asetettaisiin valiokunta harkitsemaan niitä muutoksia, jotka valtiovarainvaliokunnan mietintöön olisi tehtävä.

Wiik: Yhtyi v.v. ehdotukseen.

Lehikoinen: Nyt ei ole paras aika rakennustoiminnan harjoittamiseen, joten työväärä- hojen lisäämiseen ei ole pakottavaa aihetta.

Peltonen: Valtion viran- ja toimenhaltijain palkkauskysymyksessä on vieläkin korjaamisen varaa. Tämä kysymys olisi otettava ryhmän asiaksi. Jos eduskunnassa tehdään ehdotus toivomuksen lausumista hallitukselle tästä asiasta, olisi ryhmän jäsenten sallittava puhua sen puolesta ja myöskin kannattaa sitä äänellään. Ellei tästä asiasta tehdä nyt päätöstä, olisi ryhmän kokoonnuttava asia- ta päättämään siinä tapauksessa, että eduskunnassa on esitetty e.m. toivomus hallitukselle annettavaksi.

Kuusisto: Puhui v.v. ehdotuksen hyväksymisen puolesta.

Kulovaara: Talousarvioon olisi pitänyt ottaa suurempi määräraha keuhkotauti- ja mielisairaalo-

ta varten.

Keskustelun päätyttyä päätettiin ensiksi, että Rantalan tekemä ehdotus jätetään v.v. harkittavaksi.

Tämän jälkeen todettiin Ampujan ehdotuksen kannattamattomana rauenneen.

Lopuksi hyväksyttiin v.v. ehdotus.

2 §.

Savonlinnan Ty:n 50-vuotisjuhla.

Saapuneen kutsun johdosta päätettiin, että tov. Wiik, joka menee puhumaan otsakkeessa mainitun yhdistyksen 50-vuotisjuhlaan, esittää juhlassa ryhmän onnittelut.

3 §.

E. Huovin lähettämä kirjelmä.

Esiteltiin alavojakkalalaisen E. H. u o - v i n ryhmälle lähettämä kirjelmä, jossa kosketellaan lohen kalastusta Kemijoessa. (Liite 1)

Merkittiin saapuneeksi.

4 §.

Lomanpyyntöjä.

Muhonen pyysi kunnallisen tehtävän vuoksi vapautusta eduskuntatyöstä t.k:n 26 päiväksi.

Sillanpää ja Ryömä pyysivät lomaa t.k:n 27 päiväksi.

Tanner pyysi ulkomaanmatkan vuoksi vapautusta eduskuntatyöstä t.k:n 27 päivästä alkaen viikon ajaksi. Valmistusvaliokunta puoltaa pyyntöä.

Rantala pyysi puhujamatkan vuoksi lomaa joulukuun 5 päiväksi. Valmistusvaliokunta puolsi.

Lomanpyyntöihin suostuttiin.

V a k u u d e k s i :

Kari Harvala
Puheenjohtaja.

Eino Peltola
Sihteeri.

T a r k i s t e t t u :

O. Peltanen

M. Hämäläinen